सत्यमेव जयते

ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନସଭାରେ

ରାଜ୍ୟପାଳ

ଶ୍ରୀ ରାମେଶ୍ୱର ଠାକୁରଙ୍କ

ଅଭିଭାଷଣ

ଫେବୃଆରୀ ୦୩, ୨୦୦୬

ବାଚସ୍ପତି ମହୋଦୟ ଓ ମାନ୍ୟବର ସଦସ୍ୟବୃନ୍ଦ,

ତ୍ରୟୋଦଶ ବିଧାନସଭାର ସପ୍ତମ ଅଧିବେଶନ ଅବସରରେ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱାଗତ ଜଣାଇ ମୁଁ ବିଶେଷ ଆନନ୍ଦିତ । ଆପଣମାନଙ୍କ ଜରିଆରେ ମୁଁ ରାଜ୍ୟବାସୀଙ୍କୁ ମୋର ଅଭିନନ୍ଦନ ଓ ଶୁଭେଚ୍ଛା ଜଣାଉଛି ।

୨. ଭାରତର ପୂର୍ବତନ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି କେ.ଆର. ନାରାୟଣନ୍, ପୂର୍ବତନ ବାଚସ୍ପତି ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ଦାସ, ପୂର୍ବତନ ଉପବାଚସ୍ପତି ହରିହର ବାହିନୀପତି, ପୂର୍ବତନ ବିଧାୟକ ବୀରେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ସାହୁ, ମାୟାଧର ସେଠୀ, ମଣ୍ଡାଙ୍ଗୀ କାମୟା, ବିଶ୍ୱନାଥ ମଲ୍ଲିକ, ମୋଚିରାମ ତିରିଆ, ବୈଷ୍ଣବ ଚରଣ ମଲ୍ଲିକ, ଗୋକୁଳାନନ୍ଦ ପ୍ରହରାଜ ଏବଂ ବିରଜା ପ୍ରସାଦ ରାୟଙ୍କ ଦୁଃଖଦ ବିୟୋଗରେ ଗୃହ ଗଭୀର ଶୋକ ପ୍ରକାଶ କରିସାରିଛି । ଆମ ଗହଣରେ ନଥିବା ପୂର୍ବତନ ମନ୍ତ୍ରୀ ମହମ୍ମଦ ମୁଜାଫର୍ ହୁସେନ୍ ଖାଁ ଓ ପୂର୍ବତନ ସଦସ୍ୟ ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ପାଳ, ଧରଣୀଧର ପ୍ରଧାନ ଓ ଯୋଗେନ୍ଦ୍ର ନାୟକଙ୍କ ବିୟୋଗରେ ମୋ' ସହ ଶ୍ରଦ୍ଧାଞ୍ଜଳି ଜ୍ଞାପନ କରିବାକୁ ମୁଁ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ନିବେଦନ କରୁଛି । ସେମାନଙ୍କ ଶୋକାକୁଳ ପରିବାରବର୍ଗଙ୍କୁ ଗଭୀର ସମବେଦନା ଜ୍ଞାପନ କରିବା ସଂଗେସଂଗେ ନିଃସ୍ୱାର୍ଥପର ସେବା ନିମନ୍ତେ ଗୃହ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ମନେ ରଖିବ ।

ଏହି ଅବସରରେ ମଧ୍ୟ ଆମେ ଭାରତୀୟ ସେନାବାହିନୀର ବୀର ଯବାନମାନଙ୍କୁ ବିଶେଷତଃ ଆମ ରାଜ୍ୟର ତାପସ କୁମାର ମଲ୍ଲିକ, ସୂର୍ଯ୍ୟମଣି ବେହେରା, ଲକ୍ଷ୍ମୀଧର ରାଉତରାୟ, ପ୍ରଦୀପ କୁମାର ମିଶ୍ର ଏବଂ ସଞ୍ଜୀବ କୁମାର ସାହୁଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ କରୁଛୁ, ଯେଉଁମାନେ ଚରମ ତ୍ୟାଗପୂର୍ବକ ପ୍ରାଣବଳି ଦେଇଛନ୍ତି । ଦେଶର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ଏଭଳି ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତମୂଳକ ଓ ନିଃସ୍ୱାର୍ଥପର ସେବା ନିମନ୍ତେ ଆମେ ସେମାନଙ୍କୁ ସଶ୍ରଦ୍ଧ ସମ୍ମାନ ଜଣାଉଛୁ ।

ସଂପ୍ରତି ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣକୁ କେନ୍ଦ୍ର କରି କଳିଙ୍ଗନଗରଠାରେ ଏକ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଘଟଣାରେ ୧୨ ଜଣ ଆଦିବାସୀ ଓ ଜଣେ ପୋଲିସ୍ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପ୍ରାଣହାନୀ ଘଟିଥିବାରୁ ମୋ' ସରକାର ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନ । ବ୍ୟାପକ ବିଚାରବିମର୍ଷ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଚଳିତ ନୀତିର ଅନୁଧ୍ୟାନ

କରି ଘଟଣାର ସୌହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ସମାଧାନ ସହିତ ଆଦିବାସୀ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜମି ସଂକ୍ରାନ୍ତୀୟ ଦୀର୍ଘମିଆଦୀ ପୁନର୍ବାସ ଓ ଥଇଥାନ ନୀତି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ମୋ' ସରକାର ଏକ ମନ୍ତ୍ରୀସ୍ତରୀୟ କମିଟି ଗଠନ କରିଛନ୍ତି ।

୩. ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଖର୍ଚ୍ଚ ବିଭାଗ ସହ ବୁଝାମଣାପତ୍ର ସ୍ୱାକ୍ଷର କରି ମୋ' ସରକାର ରାଜ୍ୟରେ ଥିବା ଢାଞ୍ଚାଗତ ବୈଷମ୍ୟ ସଂଶୋଧନ ନିମନ୍ତେ ଅନେକ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇଛନ୍ତି । ରାଜ୍ୟର ନିଜସ୍ୱ କର ଜି.ଏସ୍.ଡି.ପି. ୧୯୯୯-୨୦୦୦ରେ ୪.୪%ରୁ ୨୦୦୩-୦୪ରେ ୬.୪% ଏବଂ ୨୦୦୪-୦୫ରେ ୭.୨%କୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ରାଜସ୍ୱ ନିଅଣ୍ଟ ମଧ୍ୟ ୧୯୯୯-୨୦୦୦ରେ ପ୍ରାୟ ୨୫୭୪ କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ୨୦୦୩-୦୪ରେ ୧୪୨୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ୨୦୦୪-୦୫ରେ ୫୨୨ କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ହ୍ରାସ ପାଇଛି । ଏହା ରାଜସ୍ୱ ନିଅଣ୍ଟ ଜି.ଏସ୍.ଡି.ପି.ର ଶତକଡ଼ା ହିସାବରେ ୬.୭%ରୁ ୨.୬%କୁ ଏବଂ ୦.୯୧%କୁ ହ୍ରାସ ପାଇଥିବା ସୂଚାଏ । ଆର୍ଥିକ ନିଅଣ୍ଟ ୧୯୯୯-୨୦୦୦ରେ ୩୮୩୬ କୋଟି ଟଙ୍କା (୯.୭%)ରୁ ୨୦୦୩-୦୪ରେ ୨୪୬୯ କୋଟି ଟଙ୍କା (୪.୬%) ଏବଂ ୨୦୦୪-୦୫ରେ ୧୩୬୫ କୋଟି ଟଙ୍କା (୨.୩୭%)କୁ ହ୍ରାସ ପାଇଛି । ମଧ୍ୟମ ମିଆଦୀ ଆର୍ଥିକ ଯୋଜନା ଆଧାରରେ ଜି.ଏସ୍.ଡି.ପି.ର ଆର୍ଥିକ ନିଅଣ୍ଟକୁ ୩%ରୁ କମ୍‌କୁ ଖସାଇ ଦେବାରେ ଆମେ ରାଜସ୍ୱର ୩୪୧% ଥିଲା ତାହା ୨୦୦୩-୦୪ରେ ୩୩୫% ଏବଂ ୨୦୦୪-୦୫ରେ ୨୮୮%କୁ ହ୍ରାସ ପାଇଛି । ସେହିପରି କୌଣସି ବିଶୃଙ୍ଖଳାକୁ ସ୍ଥାନ ନଦେଇ ନିମ୍ନମୁଖୀ ଆର୍ଥିକ ପରିସ୍ଥିତି ସୁଧାରିବାରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସଫଳତା ଆମେ ହାସଲ କରିଛୁ । ୩୧.୨.୨୦୦୩ ସୁଦ୍ଧା ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ଋଣ-ସମୁଦାୟ ରାଜ୍ୟ ଘରୋଇ ଉତ୍ପାଦନ ହାର ଶତକଡ଼ା ୩୪ ଥିବା ବେଳେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଏହା ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଶତକଡ଼ା ୬୨ ରହିଆସିଛି ଓ ୩୧.୩.୨୦୦୫ ସୁଦ୍ଧା ଏହି ହାର ଶତକଡ଼ା ୫୯ ରହିବା ସହିତ ଦ୍ୱାଦଶ ଅର୍ଥ କମିଶନଙ୍କ ସୁପାରିଶ ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ହାରକୁ ସଦାସର୍ବଦା ଶତକଡ଼ା ୨୮ ରଖାଯାଇପାରିଛି ।

ସେହିପରି ରାଜସ୍ୱ ପ୍ରାପ୍ତି ବାବଦକୁ ସୁଧ ପ୍ରଦାନର ହାର ସୁପାରିଶ ଅନୁଯାୟୀ ଧାର୍ଯ୍ୟସ୍ତର ଶତକଡ଼ା ୧୫ ରଖାଯାଇଥିବା ସ୍ଥଳେ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ହାରାହାରି

ଅନୁପାତ ଶତକଡ଼ା ୨୪ରେ ସୀମିତ ଥିଲା ମାତ୍ର ଆମ ରାଜ୍ୟ ୨୦୦୨-୦୩ ବର୍ଷରେ ଏହି ହାରକୁ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଶତକଡ଼ା ୩୫ରେ ପହଞ୍ଚାଇ ୨୦୦୪-୦୫ରେ ଶତକଡ଼ା ୨୮ରେ ରଖିପାରିଛି ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ପେନ୍‌ସନ୍ ବାବଦରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ଖୁବ୍ ବେଶୀ । ଦ୍ୱାଦଶ ଅର୍ଥ କମିଶନଙ୍କ ତଥ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ ୨୦୦୨-୦୩ ବର୍ଷରେ ଅନ୍ୟ ସବୁ ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକରେ ପେନ୍‌ସନ୍ ବାବଦ ଖର୍ଚ୍ଚ ମୋଟ ରାଜ୍ୟ ଘରୋଇ ଉତ୍ପାଦନର ୧.୫ ପ୍ରତିଶତ ଥିବାସ୍ଥଳେ ଓଡ଼ିଶା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହା ୨.୨୧ ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । ୨୦୦୨-୦୩ ବର୍ଷରେ ରାଜସ୍ୱ ଖର୍ଚ୍ଚ ଅନ୍ତର୍ଗତ ସୁଧ ପ୍ରଦାନ ଏବଂ ପେନ୍‌ସନ୍ ବାବଦରେ ସମସ୍ତ ରାଜ୍ୟର ଦରମା ବାବଦକୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ଶତକଡ଼ା ୩୭ ଥିବାସ୍ଥଳେ ଓଡ଼ିଶା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହା ଶତକଡ଼ା ୬୫ ଥିଲା । ଦ୍ୱାଦଶ ଅର୍ଥ କମିଶନ ସୁପାରିଶ କରିଛନ୍ତି ଯେ, ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ମୋଟ ଦରମା ବିଲ୍ ସୁଧ ପ୍ରଦାନ ଓ ପେନ୍‌ସନ୍ ବାବଦୀୟ ସମସ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ରାଜସ୍ୱ ଖର୍ଚ୍ଚର ୩୫ ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ ହେବ ନାହିଁ । ଆର୍ଥିକ ଶୃଙ୍ଖଳା ରକ୍ଷା ଖୁବ୍ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବୋଲି ମୁଁ ମନେକରେ । ଆର୍ଥିକ ଶୃଙ୍ଖଳା ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ବିନିଯୋଗ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ନିମନ୍ତେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଆମେ ଅନୁଭବ କରିବା ଉଚିତ ଯେ, କେବଳ ବଡ଼ଧରଣର ଆର୍ଥିକ ବିଶୃଙ୍ଖଳାକୁ ସଜାଡ଼ି ଦେଇ ରାଜ୍ୟ କ'ଣ ଉନ୍ନୟନ ପାଇଁ ଅତିରିକ୍ତ ସମ୍ବଳର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିପାରିବ ? ଓଡ଼ିଶା ଆର୍ଥିକ ଦାୟିତ୍ୱ ଏବଂ ବଜେଟ୍ ପରିଚାଳନା ଅଧିନିୟମ ୨୦୦୫ର ପ୍ରଣୟନ ଏ ଦିଗରେ ଏକ ପଦକ୍ଷେପ । ସବୁଠାରୁ ଜରୁରୀ ଏବଂ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଆବଶ୍ୟକତା ହେଉଛି ଉନ୍ନୟନର ଗତିକୁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିବା ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଆର୍ଥିକ ଶୃଙ୍ଖଳାକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଇବା ପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସହମତି ।

୪. ଓଡ଼ିଶା ପାଇଁ ଦଶମ ପଞ୍ଚବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା (୨୦୦୨-୦୩) ୧୯,୦୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କାର ମୋଟାମୋଟି ବ୍ୟୟ ଅଟକଳ କରିଥିଲା । ସମ୍ବଳର ଅଭାବ ହେତୁ ପ୍ରଥମ ତିନି ବର୍ଷରେ ୭,୭୬୪.୫୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ମିଳିପାରିଲା । ଏପରି ସ୍ଥଳେ ୭,୬୪୯.୭୪ କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯାଇଛି ଯାହାକି ମୋଟ ବ୍ୟୟ ଅଟକଳର ଶତକଡ଼ା ୯୮.୫୨

ଭାଗ ଅଟେ । ୨୦୦୫-୦୬ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଯୋଜନା ଆୟୋଗଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ୩୦୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟଅଟକଳ ଅନୁମୋଦନ ହୋଇଥିଲା । ୨୦୦୬-୦୭ର ବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା ୩୫୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଗଲା ଯାହାକି ୨୦୦୫-୦୬ ବର୍ଷଠାରୁ ୧୬.୬ ପ୍ରତିଶତ ଅଧିକ । ଆଞ୍ଚଳିକ ବୈଷମ୍ୟର ଲୋପ ଏବଂ ଉନ୍ନୟନ ଧାରାକୁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିବା ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ମୋ' ସରକାର ବରଗଡ଼, ବଲାଙ୍ଗୀର, ବୌଦ, ଦେଓଗଡ଼, ଝାରସୁଗୁଡ଼ା, କଳାହାଣ୍ଡି, ନୂଆପଡ଼ା, ସମ୍ବଲପୁର, ସୋନପୁର, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଏବଂ ଅନୁଗୁଳ ଜିଲ୍ଲାର ଆଠମଲ୍ଲିକ ସବ୍‌ଡିଭିଜନକୁ ନେଇ ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶା ବିକାଶ ପରିଷଦ ଗଠନ କରିଛନ୍ତି । ପ୍ରତିବର୍ଷ ମୋ' ସରକାର ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶା ବିକାଶ ପରିଷଦକୁ ୫୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ଯୋଗାଇ ଦେଉଛନ୍ତି ।

ଗ୍ରାମ୍ୟ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଉନ୍ନୟନ ପାଣ୍ଠି (ଆର୍‌.ଆଇ.ଡି.ଏଫ୍‌.) ଅନୁଯାୟୀ ବିଭିନ୍ନ ଭିତ୍ତିଭୂମି ପ୍ରକଳ୍ପର ନିର୍ମାଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନାବାର୍ଡ଼ ଋଣ ମଂଜୁର କରେ । ଗ୍ରାମ୍ୟ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଉନ୍ନୟନ ପାଣ୍ଠି ବିଭିନ୍ନ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଛି । ମୋ' ସରକାର ଚଳିତ ଆର୍‌.ଆଇ.ଡି.ଏଫ୍‌. (ଏକାଦଶ) ଯୋଜନାରେ ୧୫୬୧ କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ଅଟକଳରେ ୫୯୦ ଗୋଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ହାତକୁ ନେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖିଛନ୍ତି । ଏତଦ୍‌ବ୍ୟତୀତ ବିଜୁ କୃଷକ ବିକାଶ ଯୋଜନାରେ ନାବାର୍ଡ଼ ୩୧୭ କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରକଳ୍ପ ମଂଜୁର କରିଛନ୍ତି ।

ମରୁଡ଼ି ପ୍ରତିକାର, ସର୍ବାଙ୍ଗୀନ ବିକାଶ, ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୂରୀକରଣ ଓ ଲୋକମାନଙ୍କର ଜୀବନଧାରଣ ମାନର ଉନ୍ନତି ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ମୋ' ସରକାର ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ପରାମର୍ଶରେ କେ.ବି.କେ. ଜିଲ୍ଲାଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିବା ସଂଶୋଧିତ ଦୀର୍ଘମିଆଦୀ କ୍ରିୟାଭିମୁଖୀ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଛି । ୨୦୦୫-୦୬ ବର୍ଷରେ ସଂଶୋଧିତ ଦୀର୍ଘମିଆଦୀ କ୍ରିୟାଭିମୁଖୀ ଯୋଜନା ଅନ୍ତର୍ଗତ ବିଭିନ୍ନ ଯୋଜନାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଯୋଜନା ଆୟୋଗ ୨୫୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସହାୟତା ରୂପେ ଅନୁମୋଦନ କରିଛନ୍ତି । ୨୦୦୬-୦୭ ବର୍ଷ ପାଇଁ କେ.ବି.କେ. ଜିଲ୍ଲାଗୁଡ଼ିକରେ ସଂଶୋଧିତ

ଦୀର୍ଘମିଆଦୀ କ୍ରିୟାଭିମୁଖୀ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ୨୭୫ କୋଟି ଟଙ୍କାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସହାୟତା ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି । ଚଳିତ ବର୍ଷ ଏହି ଯୋଜନାରେ ଜିଲ୍ଲା ପାଇଁ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିବ, ଯାହାଦ୍ୱାରା କି ସେସବୁକୁ ଯୋଜନାର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଏବଂ ସୁପରିଚାଳନା ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଅଧିକ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇପାରିବ । ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ସମବିକାଶ ଯୋଜନାର (ଆର୍.ଏସ୍.ବି.ଓ୍ୱାଇ.) ପଛୁଆ ଜିଲ୍ଲା ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (ବି.ଡି.ଆଇ.) ଅଧୀନରେ ମୋ' ସରକାର ୬୭.୫୦ କୋଟି ଟଙ୍କାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସହାୟତା ପାଇଛନ୍ତି, ୬୦ କୋଟି ଟଙ୍କାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସହାୟତା ଏହି ଯୋଜନା ଅନ୍ତର୍ଗତ ୫ ଗୋଟି ଜିଲ୍ଲାକୁ ଅନୁମୋଦିତ ଜିଲ୍ଲା ଆଗୁଆ ଯୋଜନାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ମଂଜୁର କରାଯାଇଛି । ଗଂଜାମ ଏବଂ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲାପାଇଁ ଯଥାକ୍ରମେ ୨୨.୫୦ କୋଟି ଏବଂ ୧୫ କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ଗଜପତି, କେଉଁଝର, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାକୁ (ଜିଲ୍ଲା ପିଛା ୭.୫ କୋଟି ଟଙ୍କା ହିସାବରେ) ୨୨.୫୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ମଂଜୁର କରାଯାଇଛି । ୩୦.୯.୦୫ ସୁଦ୍ଧା ଗଂଜାମ ଜିଲ୍ଲାରେ ୭୪ଟି ରାସ୍ତା ପ୍ରକଳ୍ପ, ୫୫ଟି ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ, ୬୪ଟି ଗୃହ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ, ୨୮ଟି ମତ୍ସ୍ୟଚାଷ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ ୬୫ଟି ଜଳ ଯୋଗାଣ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରାଯାଇଛି । ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲାରେ ୪୬ଟି ଜଳଯୋଗାଣ ଏବଂ ପରିମଳ ପ୍ରକଳ୍ପ, ୨ଟି ରେଶମ ଚାଷ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, ୯୨ଟି ଡି.ଡବ୍ଲୁ/ ଡବ୍ଲୁ.ଏଚ୍.ଏସ୍. ପ୍ରକଳ୍ପ, ୨ଟି ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ, ୧୦୦ଟି ଗଭୀର କୂପ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ପରିବେଶ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛି । ଗଜପତି, କେଉଁଝର ଓ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲୁରହିଛି । ୨୦୦୬-୦୭ ବର୍ଷଠାରୁ ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତିମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଆଦିବାସୀ ଉପ-ଯୋଜନା ଏବଂ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ପାଇଁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଯୋଜନା କରିବା ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯଦ୍ୱାରାକି ମୋଟ ଜନସଂଖ୍ୟାର ତୁଳନାରେ ଏହି ଶ୍ରେଣୀ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଜନସଂଖ୍ୟାର ଅନୁପାତ ଅନୁଯାୟୀ କିମ୍ବା ତଦୂର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ବ୍ୟୟ ଅଟକଳ କରାଯାଇପାରିବ ।

ଏମ୍.ପି. ଲ୍ୟାଡ ଓ ଏମ୍.ଏଲ୍.ଏ. ଲ୍ୟାଡ୍ ପାଣ୍ଠିରେ ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ମୋ' ସରକାର ନିୟମିତ ତଦାରଖ କରୁଛନ୍ତି । ୨୦୦୫-୦୬ ବର୍ଷରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ରାଜସ୍ୱ, ତଫସିଲ ଜାତି ଓ ଜନଜାତିଙ୍କ କଲ୍ୟାଣ, ପୂର୍ତ୍ତ, ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ, ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଓ ନଗର ଉନ୍ନୟନ ଏବଂ ଜଳସଂପଦ ନିମନ୍ତେ ଆରମ୍ଭ ହେବାକୁ ଯାଉଥିବା ୧୧ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ ୭ଟି ଚାଲୁ ରହିଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପାଇଁ ମୋ' ସରକାର ୩୫୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ଅଟକଳରେ ବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଛନ୍ତି । ୬ଟି ଚାଲୁ ରହିଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ ୧୬ଟି ଆରମ୍ଭ ହେବାକୁ ଯାଉଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ନିମନ୍ତେ ୨୦୦୬-୦୭ ବର୍ଷରେ ମୋ' ସରକାର ୮୩୬.୪୫ କୋଟି ଟଙ୍କାର ସମ୍ବଳ ଯୋଗାଡ଼ କରିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିଛନ୍ତି ।

ବିଭିନ୍ନ ଆତ୍ମନିଯୁକ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ନିଯୁକ୍ତି ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି ଉପରେ ମୋ' ସରକାର ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରୁଛନ୍ତି । ୨୦୦୫-୦୬ର ବାର୍ଷିକ ଯୋଜନାରେ ୩.୮୧ ଲକ୍ଷ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଇଁ ଆତ୍ମନିଯୁକ୍ତି ଏବଂ ଆନୁଷଙ୍ଗିକ ମଜୁରି ଭିତ୍ତିକ ନିଯୁକ୍ତି ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରଖିଛନ୍ତି । ବିଭିନ୍ନ ଆତ୍ମନିଯୁକ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ସଫଳତା ସ୍ୱରୂପ ଚଳିତ ବର୍ଷ (ଅକ୍ଟୋବର ୨୦୦୫ ସୁଦ୍ଧା) ୧.୦୬ ଲକ୍ଷ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଇଁ ଆତ୍ମନିଯୁକ୍ତିର ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଛି । କ୍ରମବର୍ଦ୍ଧିଷ୍ଣୁ ବେକାରୀ ସମସ୍ୟାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ମୋ' ସରକାର ଚଳିତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ଏକ ରାଜ୍ୟ ନିଯୁକ୍ତି ନୀତି ପ୍ରଣୟନ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ମାନ୍ୟବର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ ରାଜ୍ୟ ନିଯୁକ୍ତି ମିଶନ ଗଠନ କରାଯାଇଛି ।

୫. ଆମ ରାଜ୍ୟର ଅର୍ଥନୀତି ମୁଖ୍ୟତଃ କୃଷିଭିତ୍ତିକ ଏବଂ ରାଜ୍ୟର ଶତକଡ଼ା ୭୦ ଭାଗରୁ ଅଧିକ ପରିବାର କୃଷି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ କରନ୍ତି । କୃଷକ ପରିବାରର ଆୟବୃଦ୍ଧି ଉପରେ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୂରୀକରଣ ତଥା ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଆର୍ଥିକ ଉନ୍ନତି ବହୁମାତ୍ରାରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ । ମୋ' ସରକାର କୃଷିର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଉଛନ୍ତି । ଅତଏବ କୃଷିର ଉନ୍ନତି ଏବଂ କୃଷି ଉତ୍ପାଦନ ତଥା ଉତ୍ପାଦିକା ଶକ୍ତିର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ

ଆମର ସମସ୍ତ ପ୍ରୟାସ ଜାରି ରହିବ । ପାରମ୍ପରିକ କୃଷି ପରିବର୍ତ୍ତେ ବ୍ୟବସାୟିକ ଅର୍ଥକରୀ ଫସଲ ବିଶେଷ କରି ଉଦ୍ୟାନକୃଷିକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଉପଲବ୍ଧ ହେଉଛି । ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ଆମର ସଂପ୍ରସାରଣର ପ୍ରୟାସଗୁଡ଼ିକୁ ଦ୍ୱିଗୁଣିତ ହେବା ସଂଗେସଂଗେ ଉପଯୁକ୍ତ କୌଶଳର ପ୍ରୟୋଗ କରାଯିବ । ଆମ କୃଷକମାନଙ୍କର ଉନ୍ନତ ଜ୍ଞାନକୌଶଳ ଏବଂ ସମନ୍ୱିତ ପୁଷ୍ଟି ସାଧନ ତଥା କୀଟନାଶକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପରିଚାଳନାର ଆବଶ୍ୟକତା ଜରୁରୀ ହୋଇପଡ଼ିଛି । କୃଷକମାନଙ୍କର ନିକଟରେ କୃଷି ଉତ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଉନ୍ନତମାନର ଜ୍ଞାନକୌଶଳ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ଧରଣର ଚାଷ ପ୍ରଣାଳୀର ସବିଶେଷ ତଥ୍ୟ ପହଞ୍ଚାଇବା ଲକ୍ଷ୍ୟରେ କୃଷିର ସାମଗ୍ରିକ ପରିଚାଳନା, ଆଇ.ଏସ୍.ଓ.ପି. ଓ ଏମ୍.ଆଇ.ସି.ଡି.ପି. (କପା) ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନ୍ତର୍ଗତ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନାରେ ସଂପ୍ରସାରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଅଧିକ ସକ୍ରିୟ କରାଯାଇ କୃଷକ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, କୃଷକ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଓ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ପରିଚାଳନା କରାଯିବ । ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ଅନୁକୂଳ କୃଷି ଜଳବାୟୁ ରହିଥିବା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଉଦ୍ୟାନ କୃଷିକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବାର ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସୁଯୋଗ ରହିଛି । ୨୦୦୫-୦୬ ବର୍ଷରେ ନୂତନ ଭାବେ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିବା ଜାତୀୟ ଉଦ୍ୟାନ କୃଷି ମିଶନ (ଏନ୍.ଏଚ୍.ଏମ୍.) ଓ କେ.ବି.କେ. ଜିଲ୍ଲାଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ସଂଶୋଧିତ ଦୀର୍ଘମିଆଦୀ କ୍ରିୟାଭିମୁଖୀ ଯୋଜନା (ଆର୍.ଏଲ୍.ଟି.ଏ.ପି.) ଉଦ୍ୟାନକୃଷିର ଉନ୍ନତି ନିମନ୍ତେ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଚାଲୁ ରହିଛି । ନିଜ ଜମିରେ ଫଳ ଓ ପନିପରିବା ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ କୃଷକମାନଙ୍କୁ ୧୨.୫ ଲକ୍ଷ ଆମ୍ବ, ପିଜୁଳି, ଲିଚୁ, ସପେଟା, କାଗେଜି ଲେମ୍ବୁ, କମଳା, ସପୁରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଫଳଗଛର କଲମିଚାରା, ୧୦ ଲକ୍ଷ କାଜୁ କଲମି ଚାରା ଓ ୨.୫ ଲକ୍ଷ ପନିପରିବା ମଞ୍ଜି ପୁଡ଼ିଆ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି । ପିଆଜ ଚାଷ ଯୋଜନାରେ ୭୫୦୦ ଏକର ଜମିରେ ପିଆଜ ଚାଷ ନିମନ୍ତେ ୩୦୦ କ୍ୱିଣ୍ଟାଲ ଉନ୍ନତମାନର ପିଆଜ ମଞ୍ଜି ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି । ଏହାବ୍ୟତୀତ କୃଷକମାନଙ୍କ ଜମିରୁ ୩୦ ଲକ୍ଷ କଦଳୀ ପୁଆ ସଂଗ୍ରହ କରିବା କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲୁ ରହିଛି । ୨୦୦୫-୦୬ ବର୍ଷରେ ୮୦୦୦ଟି କ୍ଷୁଦ୍ର ପିଆଜ ଗୋଦାମ ନିର୍ମାଣ ହେବାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ରହିଛି । ଆମ୍ବ, କମଳା ଲେମ୍ବୁ, ଲିଚୁ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଫଳଗଛ ତଥା କଦଳୀପୁଆ

ଓ ଟିସ୍ୟୁ କଲ୍‌ଚର ପଦ୍ଧତିରେ ଉନ୍ନତମାନର ଚାଷକୁ ଲୋକପ୍ରିୟ କରାଇବା ନିମନ୍ତେ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି । ରାଜ୍ୟରେ ଫୁଲଚାଷକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଫୁଲର ଉତ୍ପାଦନ ଜ୍ଞାନକୌଶଳରେ ଚାଷୀମାନଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ପାଇଁ ନୂତନ ଭାବେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ଜାତୀୟ ଉଦ୍ୟାନ ମିଶନ ଅଧୀନରେ ଗୋଲାପ, ଗ୍ଲାଡ଼ିଓଲି ଏବଂ ଗେଣ୍ଡୁ ଫୁଲ ଉପରେ ୨୬୨୫ ଗୋଟି ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ଏହିବର୍ଷ (୨୦୦୫ ଡିସେମ୍ବର ସୁଦ୍ଧା) ଆୟୋଜନ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ଆୟୋଜନ ପର୍ଯ୍ୟାୟକ୍ରମେ ବୃଦ୍ଧି ହେବ ଏବଂ ପରବର୍ଷ ୬୦,୦୦୦ରୁ ଅଧିକ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ଆୟୋଜନ ହେବ । ଉତ୍ତମ ମାନର ଚାରାରୋପଣ ସାମଗ୍ରୀ ନିମନ୍ତେ କୃଷକମାନଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକତା ମେଣ୍ଟାଇବା ପାଇଁ ଗେଣ୍ଡୁ, ଗୋଲାପ, ଗ୍ଲାଡିଓଲି ଇତ୍ୟାଦି ଫୁଲର ୧୬୮ ଲକ୍ଷରୁ ଅଧିକ ଚାରା ସହ ସେବତୀ ପାଇଁ ୨୫୦୦ କ୍ୱିଣ୍ଟାଲ୍‌ର ବଲ୍‌ବ ଯୋଗାଣ କରିବାକୁ ଯୋଜନା ହୋଇଛି । ନିଜସ୍ୱ ଜଳସେଚନ ସାମର୍ଥ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ଅଗଭୀର, ମଧ୍ୟମ ଗଭୀର ନଳକୂପ ଏବଂ ଗଭୀର କୂପ ଖନନ ନିମନ୍ତେ କୃଷକମାନଙ୍କୁ ସହାୟତା ଦେବା ପାଇଁ ମୋ' ସରକାର ନାବାର୍ଡ଼ ଋଣ ସହାୟତାରେ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହାତକୁ ନେଇଛନ୍ତି । ୨୦୦୫ ଡିସେମ୍ବର ସୁଦ୍ଧା ୩୮,୦୦୦ରୁ ଅଧିକ କୂପ ଖନନ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ୨୦୦୬-୦୭ ବର୍ଷରେ ପ୍ରାୟ ୧୨୦୦୦ କୂପ ଖନନ କରିବାର ଯୋଜନା ରହିଛି । ଏତଦ୍‌ବ୍ୟତୀତ, କୃଷକମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ ଏବଂ ଉତ୍ତମ ବର୍ଷାଜଳ ପରିଚାଳନା ସହ ସେମାନଙ୍କ ଜମିରେ ଜଳସେଚନ ପାଇଁ ପୋଖରୀ ଖୋଳିବା ନିମନ୍ତେ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ୨୦୦୫-୦୬ରେ ଶୁଭାରମ୍ଭ ହୋଇଛି । ଏହିପରି ପ୍ରାୟ ୨୮୪୨ ସଂଖ୍ୟକ ଜଳସେଚନ ପୋଖରୀ ଖନନ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛି । କୃଷି ଯାନ୍ତ୍ରିକୀକରଣ ରାଜ୍ୟରେ ଆଦର ଲାଭ କରିଛି । ଟ୍ରାକ୍ଟର, ପାୱାର ଟିଲର୍ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କୃଷି ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଉପରେ ରିହାତି ଦିଆଯିବା ସଂଗେସଂଗେ ସ୍ଥାନୀୟ କୃଷକମାନଙ୍କୁ କୃଷି ଉପକରଣ ଶୁଳ୍କ ସହ ଲିଜ୍ ଦେବା ପାଇଁ ଉଦ୍ୟୋଗୀମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ କୃଷି ସେବାକେନ୍ଦ୍ର ମାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଉଛି । ୨୦୦୫-୦୬ରେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୧୧୫୦ ଗୋଟି ପାୱାର ଟିଲର୍, ୫୫୦ଟି ଟ୍ରାକ୍ଟର,

୧୧୩ଟି ଅମଳଯନ୍ତ୍ର ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି । ମରୁଡ଼ି ପ୍ରବଣ ଅଞ୍ଚଳରେ ମରୁଡ଼ି ପ୍ରତିକାର ଏବଂ ଜମିର ଆର୍ଦ୍ରତା ବୃଦ୍ଧି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳ ବିଭାଜିକା ଉନ୍ନୟନକୁ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି । ମରୁଡ଼ି ପ୍ରବଣ ଅଂଚଳ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, ସ୍ୱଳ୍ପ ବୃଷ୍ଟି ଅଂଚଳରେ ଜାତୀୟ ଜଳବିଭାଜିକା ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ, ନଦୀ, ଉପତ୍ୟକା ପ୍ରକଳ୍ପ, କେ.ବି.କେ. ଅଞ୍ଚଳରେ ସଂଶୋଧିତ ଦୀର୍ଘମିଆଦୀ କ୍ରିୟାଭିମୁଖୀ ଯୋଜନା ଏବଂ ଡି.ଏଫ୍.ଆଇ.ଡି. ସହାୟତାରେ ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମାଧ୍ୟମରେ ସଂପ୍ରତି ୨୪୧୩ ଗୋଟି କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳବିଭାଜିକାର ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହାତକୁ ନିଆଯାଇଛି ଯଦ୍ୱାରା କି ୧୩ ଲକ୍ଷ ହେକ୍ଟର ଜମିକୁ ଜଳସେଚନର ସୁବିଧା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇପାରିବ । କୃଷକ ପରିବାର ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ସକ୍ରିୟ ସହଯୋଗ ସହ ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ ୨୦୦୬-୦୭ ବର୍ଷରେ ୧.୫ ଲକ୍ଷ ହେକ୍ଟର ଜମିକୁ ସମସ୍ତ ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ ଯୋଗାଇଦେବାକୁ ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ରହିଛି । କୃଷକମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ବଳକା ଧାନ ବିକ୍ରୀ ପାଇଁ ସର୍ବନିମ୍ନ ସହାୟକ ମୂଲ୍ୟ ଦେବାକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରାଇବା ନିମନ୍ତେ ସରକାର ଚଳିତ ଖରିଫ ବଜାର ଋତୁ ୨୦୦୫-୦୬ରେ ୨୦ ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଚାଉଳ ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଛନ୍ତି । ଏହା ମଧ୍ୟରୁ ବିକେନ୍ଦ୍ରୀକୃତ ସଂଗ୍ରହ ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ ରାଜ୍ୟ ଏଜେନ୍ସି ଯଥା- ଓଡ଼ିଶା ଷ୍ଟେଟ୍ ସିଭିଲ୍ ସପ୍ଲାଇଜ୍ କର୍ପୋରେସନ୍ ଲିମିଟେଡ୍, ପ୍ରାଥମିକ କୃଷି ସମବାୟ ସମିତି, ମାର୍କଫେଡ୍ ଏବଂ ଏନ୍.ଏ.ଏଫ୍.ଇ.ଡି. ଦ୍ୱାରା ଅତିକମ୍‌ରେ ୫ ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଚାଉଳ ହେବାପରି ଧାନ ସଂଗ୍ରହ କରାଯିବ ଏବଂ ଲେଭିରୁଟ୍ ଦେଇ ଅବଶିଷ୍ଟ ଚାଉଳ ପାଇଁ ଧାନ ମିଲର୍‌ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସଂଗ୍ରହ କରାଯିବ । ଏଥିସହିତ ଭାରତୀୟ ଖାଦ୍ୟ ନିଗମକୁ ୨ ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଚାଉଳ ହେଲାପରି ଧାନ ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଛି ।

୬. ନିର୍ମାଣାଧୀନ ବୃହତ୍, ମଧ୍ୟମ ଏବଂ କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରି ଏବଂ ନୂତନ ପ୍ରକଳ୍ପ ସବୁ ହାତକୁ ନେଇ ରାଜ୍ୟର ଜଳସେଚନ ସାମର୍ଥ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି

କରିବାକୁ ମୋ' ସରକାର ନିରନ୍ତର ଉଦ୍ୟମ କରୁଛନ୍ତି । ୨୦୦୫-୦୬ରେ ୧୨୬୮୫ ହେକ୍ଟର ଜମିର ଲକ୍ଷ୍ୟଭୁକ୍ତ ଜଳସେଚନ ସାମର୍ଥ୍ୟ ସହ ୬ ଗୋଟି ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଥିଲା, ଯାହାମଧ୍ୟରୁ ୪ ଗୋଟି ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇସାରିଛି ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ୨ ଗୋଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ଚଳିତ ଜଳସେଚନ ବର୍ଷର ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ । ସେହିପରି ୨୦୦୬-୦୭ରେ ୧୮୨୧୫ ହେକ୍ଟର ଜମିରେ ଅତିରିକ୍ତ ଜଳସେଚନ ସାମର୍ଥ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ୩ ଗୋଟି ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଛି । ୨୦୦୫-୦୬ରେ କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ୧୦୫୮୯ ହେକ୍ଟର ଜମିର ଅତିରିକ୍ତ ଜଳସେଚନ ସାମର୍ଥ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଛି, ଯାହା ମଧ୍ୟରେ ଟି.ଏସ୍.ପି. ଅଞ୍ଚଳରେ ୨୬୬୫ ହେକ୍ଟର ଜମିରେ ଜଳସେଚନ ସାମର୍ଥ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ୨୦୦୬-୦୭ ପାଇଁ ୧୨୦୫୦ ହେକ୍ଟର ଜମିର ଜଳସେଚନ ସାମର୍ଥ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଛି, ଯାହାମଧ୍ୟରେ ଟି.ଏସ୍.ପି. ଅଞ୍ଚଳରେ ୬୮୦୦ ହେକ୍ଟର ଜମିର ଜଳସେଚନ ସାମର୍ଥ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ୨୦୦୫-୦୬ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ଓଡ଼ିଶା ଉଠାଜଳସେଚନ ନିଗମ ଉଭୟ କେ.ବି.କେ. ଏବଂ ଅଣ-କେ.ବି.କେ. ଜିଲ୍ଲାମାନଙ୍କରେ ୧୦,୦୦୦ ହେକ୍ଟର ଜମିରେ ଅତିରିକ୍ତ ଜଳସେଚନ ସୁବିଧା ଯୋଗାଇ ଦେବା ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ବିଜୁ କୃଷକ ବିକାଶ ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ ୫୦୦ଟି ନୂତନ ଉଠାଜଳସେଚନ ପଏଣ୍ଟ୍‌ର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ହାତକୁ ନେଇଛନ୍ତି । ୨୦୦୬-୦୭ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ୧୦୦୦ଟି ନୂତନ ଉଠାଜଳସେଚନ ପଏଣ୍ଟ୍ ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇ ଅତିରିକ୍ତ ୨୦,୦୦୦ ହେକ୍ଟର ଜମିକୁ ଜଳସେଚନର ସୁବିଧା ଯୋଗାଇ ଦେବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ରହିଛି । ରାଜ୍ୟରେ ଜାନୁଆରୀ ୨୦୦୬ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ୧୦.୪୦ ଲକ୍ଷ ହେକ୍ଟର ଅଞ୍ଚଳରେ ୧୩୩୯୭ଟି ପାଣିପଞ୍ଚାୟତ ଗଠନ କରାଯାଇଛି । ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ୧୧,୫୮୩ଟି ପାଣିପଞ୍ଚାୟତ ୭.୮୧ ଲକ୍ଷ ହେକ୍ଟର ଅଞ୍ଚଳରେ କେନାଲ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପରିଚାଳନା ଓ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଦାୟିତ୍ୱ ହାତକୁ ନେଇଛନ୍ତି । ବନ୍ୟା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ସମୁଦ୍ର କୂଳକ୍ଷୟ ରୋକିବା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, ନାଳ, ନର୍ଦ୍ଦମା ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟ, ଭୂତଳଜଳର ମାନ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଏବଂ ଛାତ ଉପର ବର୍ଷାଜଳ ଅମଳ ପ୍ରକଳ୍ପ ଆଦି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ

ପ୍ରକଳ୍ପ ହାତକୁ ନିଆଯାଇଛି ।

ମୋ' ସରକାର ଆସନ୍ତା ୫ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ଲକ୍‌ରେ ଅନ୍ତତଃ ୩୫ ପ୍ରତିଶତ ଚାଷୋପଯୋଗୀ ଜମିକୁ ଜଳସେଚନ ସୁବିଧା ଯୋଗାଇ ଦେବା ପାଇଁ ଏକ ମାଷ୍ଟରପ୍ଲାନ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଛନ୍ତି । ପୁନଶ୍ଚ, ଅଣଆଦିବାସୀ ଅଞ୍ଚଳରେ ୧୦୦୦ ଓ ତଦୁର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଜନସଂଖ୍ୟା ବିଶିଷ୍ଟ ବସତି ଏବଂ ଆଦିବାସୀ ଅଞ୍ଚଳରେ ୫୦୦ ଓ ତଦୁର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଜନସଂଖ୍ୟା ବିଶିଷ୍ଟ ବସତିଗୁଡ଼ିକୁ ସବୁଦିନିଆ ରାସ୍ତା ସଂଯୋଗ କରିବାକୁ ମଧ୍ୟ ଏକ ମାଷ୍ଟର ପ୍ଲାନ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଉଛି । ଏହିସବୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବା ସମ୍ବଳ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା ପରିକଳ୍ପନାଗୁଡ଼ିକରୁ ଯୋଗାଡ଼ କରାଯିବ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ଆବଶ୍ୟକ ଅର୍ଥ ରାଜ୍ୟର ନିଜସ୍ୱ ସମ୍ବଳରୁ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବ ।

୭. ମୋ' ସରକାର ନୂତନ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଜ୍ଞାନକୌଶଳ ପ୍ରୟୋଗ କରି ରାଜ୍ୟରେ ପଶୁସମ୍ପଦ, କୁକୁଡ଼ା ପାଳନ ଏବଂ ମତ୍ସ୍ୟଚାଷର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ନିରନ୍ତର ଉଦ୍ୟମ କରୁଛନ୍ତି । ରାଜ୍ୟ କୃଷିନୀତିରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ ଦୁଗ୍ଧ, ମତ୍ସ୍ୟ ଓ ମାଂସ ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଉଛି । ରାଜ୍ୟରେ ଦୈନିକ ସମୁଦାୟ ଦୁଗ୍ଧ ଉତ୍ପାଦନ ପ୍ରାୟ ୩୬ ଲକ୍ଷ ଲିଟର ଅଟେ, ଯାହାକି ଗତବର୍ଷର ଉତ୍ପାଦନ ତୁଳନାରେ ୩ ଲକ୍ଷ ଲିଟର ଅଧିକ । ଗୋପାଳନ ଓ ଦୁଗ୍ଧ ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧିକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟର ସମସ୍ତ ୩୦ ଗୋଟି ଜିଲ୍ଲାକୁ ଓମ୍‌ଫେଡ୍ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ଏହାଦ୍ୱାରା ଓମ୍‌ଫେଡ୍ ଏହାର ଦୈନିକ ଦୁଗ୍ଧ ସଂଗ୍ରହ ୨.୭୦ ଲକ୍ଷ ଲିଟରକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିପାରିଛି । ମହିଳାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଷ୍ଟେପ୍ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଧୀନରେ ୧୭ ଗୋଟି ଜିଲ୍ଲାରେ ଓମ୍‌ଫେଡ୍ ଜରିଆରେ ''ମହିଳା ଗୋପାଳନ ପ୍ରକଳ୍ପ'' ହାତକୁ ନିଆଯାଇଛି । ରାଜ୍ୟରେ ସମବାୟ ଭିତ୍ତିରେ ପ୍ରାୟ ୨ ଲକ୍ଷ କୃଷକ ଦୁଗ୍ଧ ଉତ୍ପାଦନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟୋଜିତ ଅଛନ୍ତି । ରାଜ୍ୟରେ ୬୦,୨୮୭ ଜଣ ମହିଳାଙ୍କୁ ନେଇ ୮୩୭ଟି ''ମହିଳା ଗୋପାଳନ ସମବାୟ ସମିତି'' ଏବଂ ୨,୬୦୪ଟି ସମବାୟ ସମିତି ଗଠନ ହୋଇଛି । କେ.ବି.କେ. ଜିଲ୍ଲାମାନଙ୍କରେ

ଦୁଗ୍ଧ ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ଆନୁଷଙ୍ଗିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ନିମନ୍ତେ ସଂଶୋଧିତ ଦୀର୍ଘମିଆଦୀ କ୍ରିୟାଭିମୁଖୀ ଯୋଜନାରେ ଚଳିତବର୍ଷ ୩୫୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି । ମୋ' ସରକାର ୨୦୦୬-୦୭ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଓମ୍‌ଫେଡ୍ ଦ୍ୱାରା ଦୈନିକ ୩.୫୦ ଲକ୍ଷ ଲିଟର ଦୁଗ୍ଧ ସଂଗ୍ରହ ଏବଂ ୧୦,୦୦୦ ଗ୍ରାମ୍ୟ କୃଷକଙ୍କ ପାଇଁ ଆତ୍ମନିଯୁକ୍ତି ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ଆଶା ରଖିଛନ୍ତି । ମୋ' ସରକାର କୃଷକମାନଙ୍କ ରୋଜଗାର ବଢ଼ାଇବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଲୋକମାନଙ୍କର ଅଧିକ ପୁଷ୍ଟି ସାଧନ ପାଇଁ କୁକୁଡ଼ା ପାଳନ ଏବଂ ଅଣ୍ଡା ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇଛନ୍ତି । ସରକାର ପଶୁଧନ ରୋଗ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ପାଇଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆଗ୍ରହୀ । ଆମ ରାଜ୍ୟ ମଧୁରଜଳ, ଲୁଣିଜଳ ଏବଂ ସାମୁଦ୍ରିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମତ୍ସ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିଭିନ୍ନ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକରେ ଆଶାତୀତ ସଫଳତା ହାସଲ କରିଛି । ସରକାର ଜଳାଶୟଗୁଡ଼ିକରେ ବୈଜ୍ଞାନିକ ପଦ୍ଧତିରେ ମତ୍ସ୍ୟଚାଷ ପାଇଁ 'ରାଜ୍ୟ ଜଳାଶୟ ମତ୍ସ୍ୟନୀତି' ଅନୁମୋଦନ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଛନ୍ତି ଯେ ସେମିଇଣ୍ଟେନ୍‌ସିଭ୍ ମତ୍ସ୍ୟଚାଷ ପାଇଁ ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀଗୁଡ଼ିକୁ ଦୀର୍ଘମିଆଦୀ ସୂତ୍ରରେ ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତର ପୋଖରୀଗୁଡ଼ିକ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବ । ୨୦୦୩-୦୪ ବର୍ଷରେ ମତ୍ସ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ (ମଧୁର ଓ ଲୁଣି) ୩.୦୭ ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଥିବାବେଳେ ଏହା ୨୦୦୪-୦୫ରେ ୩.୧୫ ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍‌କୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ୨୦୦୫-୦୬ରେ ସଂଶୋଧିତ ଦୀର୍ଘମିଆଦୀ କ୍ରିୟାଭିମୁଖୀ ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ କେ.ବି.କେ. ଜିଲ୍ଲାଗୁଡ଼ିକରେ ମତ୍ସ୍ୟଚାଷର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ୫୭୦୯ ହେକ୍ଟର ପରିବ୍ୟାପ୍ତ ଅଞ୍ଚଳରେ ୧୩ ଗୋଟି ଜଳାଶୟ ହାତକୁ ନିଆଯାଇଛି । ୨୦୦୫-୦୬ ବର୍ଷରେ ମତ୍ସ୍ୟଜୀବୀ ସମବାୟ ସମିତି ଏବଂ ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଜରିଆରେ ମତ୍ସ୍ୟଚାଷ ପାଇଁ ୧୦୧ ଗୋଟି ଜଳାଶୟ ହାତକୁ ନିଆଯାଇଛି ।

୮. ବିଭିନ୍ନ ସ୍ତରରେ କେତେକ ସମବାୟ ସମିତିର ନିର୍ବାଚନ ସମ୍ପନ୍ନ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ଘଟିଥିବାରୁ ମୋ' ସରକାର ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନ । ଜୁଲାଇ ୨, ୨୦୦୬ ସୁଦ୍ଧା ଏଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପନ୍ନ କରାଇବାକୁ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା କରାଯିବ । ମୋ' ସରକାର ୨୦୦୩-୦୪ ମସିହାରୁ

ତିନିବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କୃଷିଋଣ ଦ୍ୱିଗୁଣିତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟରେ ସ୍ୱଳ୍ପ ମିଆଦୀ ସମବାୟ ଋଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିଛନ୍ତି । ରାଜ୍ୟରେ ଶସ୍ୟ ଋଣ ବିନିଯୋଗ ୨୦୦୪-୦୫ରେ ୨୯ ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ଖରିଫ ଋତୁରେ ୩୪ ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି, ଯାହାକି ଏକ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ସଫଳତା । ପ୍ରାୟ ୨୪.୨୫ ଲକ୍ଷ କିଷାନ୍ କ୍ରେଡିଟ୍ କାର୍ଡ଼ କୃଷକମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ୨.୨୩ ଲକ୍ଷ କିଷାନ୍ କ୍ରେଡିଟ୍ କାର୍ଡ଼ ୨୦୦୫-୦୬ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ୩୧.୧୨.୦୫ ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ଯେଉଁ କିଷାନ୍ କ୍ରେଡିଟ୍ କାର୍ଡ଼ଧାରୀ ଦୁଇ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିୟମିତ ତାଙ୍କର ଋଣ ପରିଶୋଧ କରିଚାଲୁଛନ୍ତି, ତାଙ୍କୁ କଳିଙ୍ଗ କିଷାନ୍ ଗୋଲ୍ଡ କାର୍ଡ଼ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଉଛି । ଡିସେମ୍ବର ୨୦୦୫ ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରାୟ ୧.୨୭ ଲକ୍ଷ କଳିଙ୍ଗ କିଷାନ୍ ଗୋଲ୍ଡ କାର୍ଡ଼ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି । ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ୨୦୦୫-୦୬ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ୩୧.୧୨.୦୫ ସୁଦ୍ଧା ୦.୩୨ ଲକ୍ଷ କାର୍ଡ଼ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି । ଯେଉଁ କିଷାନ୍ କ୍ରେଡିଟ୍ କାର୍ଡ଼ଧାରୀମାନେ ୧ ବର୍ଷ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ ଋଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟରେ ପରିଶୋଧ କରିଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କୁ କଳିଙ୍ଗ କିଷାନ୍ ସିଲଭର୍ କାର୍ଡ଼ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଉଛି । ଡିସେମ୍ବର ୨୦୦୫ ସୁଦ୍ଧା ୧.୨୧ ଲକ୍ଷ କଳିଙ୍ଗ କିଷାନ କାର୍ଡ଼ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି । ୨୦୦୫-୦୬ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ଡିସେମ୍ବର ୨୦୦୫ ସୁଦ୍ଧା ଶସ୍ୟହାନୀ ବାବଦରେ ଚାଷୀମାନଙ୍କୁ ଶସ୍ୟବୀମା ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ ୧୫.୦୪ କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତିପୂରଣ ଦିଆଯାଇଛି । ୨୦୦୫-୦୬ ବର୍ଷରେ ରାଜ୍ୟର ସମବାୟ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଜରିଆରେ ୧,୫୦,୦୦୦ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଧାନ ସଂଗ୍ରହ କରିବା ପାଇଁ ସରକାର ଲକ୍ଷ୍ୟଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରାଥମିକ କୃଷି ସମବାୟ ସମିତି ଜରିଆରେ ୧,୦୦,୦୦୦ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସମବାୟ ବାଣିଜ୍ୟ ସଂଘ (ମାର୍କଫେଡ୍) ଜରିଆରେ ୫୦,୦୦୦ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଧାନ ସଂଗ୍ରହ କରାଯିବ ।

୯. ରାଜ୍ୟର ଦୁର୍ବଳ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକମାନଙ୍କ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜଙ୍ଗଲ ପ୍ରମୁଖ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଥାଏ । ଜନସହଯୋଗରେ ଜଙ୍ଗଲ ସମ୍ପଦ ବୃଦ୍ଧି ଓ ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ

ଜଙ୍ଗଲ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ଚଳୁଥିବା ଅଧିବାସୀମାନଙ୍କ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ନିମନ୍ତେ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ ସହ ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପରିବେଶ ସଚେତନତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ମୋ' ସରକାର ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇ ଆସୁଛନ୍ତି । ଜଙ୍ଗଲ ସୁରକ୍ଷା ଓ ଏହାର ଯୁଗ୍ମ ପରିଚାଳନା କ୍ଷେତ୍ରରେ ରାଜ୍ୟରେ ୯,୫୪୯ ବନ ସଂରକ୍ଷଣ ସମିତି ଗଠନ କରାଯାଇଛି, ଯଦ୍ୱାରାକି ୮,୪୩୧ ବର୍ଗ କିଲୋମିଟର ଉଜୁଡ଼ା ଜଙ୍ଗଲ ଅଞ୍ଚଳର ସୁରକ୍ଷା ସଂଗେସଂଗେ ଏହାର ସଂରକ୍ଷଣ ଓ ଉନ୍ନତି ସାଧନ କରାଯାଇପାରିଛି । ୬୬୧୧ ବର୍ଗ କିଲୋମିଟର ଅଞ୍ଚଳରେ ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ ଅଭୟାରଣ୍ୟ ଓ ଜାତୀୟ ଉଦ୍ୟାନ ଏବଂ ସମୁଦ୍ର କୂଳବର୍ତ୍ତୀ ୨୦ କି.ମି. ପ୍ରସ୍ଥ ବିଶିଷ୍ଟ ୧,୪୦୮ ବର୍ଗ କିଲୋମିଟର ଅଞ୍ଚଳରେ ଗହୀରମଥା ସାମୁଦ୍ରିକ ଅଭୟାରଣ୍ୟକୁ ସୁରକ୍ଷିତ କରାଯାଇଛି । ୨୦୦୫-୦୬ ବର୍ଷରେ ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା, କେନ୍ଦ୍ର ଯୋଜନା ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରାୟୋଜିତ ବିଭିନ୍ନ ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ ରାଜ୍ୟରେ ମୋଟ ୧୯,୦୯୦ ହେକ୍ଟର ଅଞ୍ଚଳରେ ବନୀକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଛି । ଔଷଧୀୟ ବୃକ୍ଷ ଓ ଗୁଳ୍ମଲତାର ବିକାଶ ନିମନ୍ତେ ରାଜ୍ୟ ଔଷଧୀୟ ବୃକ୍ଷ ବୋର୍ଡ଼ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଉଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ୧୦୦୦ ଏକର ବେସରକାରୀ ଜମିରେ ଔଷଧୀୟ ବୃକ୍ଷ ଓ ଗୁଳ୍ମଲତା ରୋପଣ ପାଇଁ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି । ପୁନଃ ଜଙ୍ଗଲ ସୃଷ୍ଟି ପ୍ରକଳ୍ପରେ ୩୨୦୦ ହେକ୍ଟର ଅଞ୍ଚଳରେ ନୂତନ ଜଙ୍ଗଲ ସୃଷ୍ଟି ପାଇଁ ବନୀକରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ହାତକୁ ନିଆଯାଇଛି । କେନ୍ଦୁପତ୍ର ବ୍ୟବସାୟ ପ୍ରତିବର୍ଷ ୧୫୦ ଲକ୍ଷ ଶ୍ରମଦିବସ ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି । କେନ୍ଦୁପତ୍ର ସଂଗ୍ରହ ଋତୁରେ ୯ ଲକ୍ଷ କେନ୍ଦୁପତ୍ର ତୋଳାଳୀ ଉପକୃତ ହୋଇଛନ୍ତି । ମୋ' ସରକାର ଚଳିତବର୍ଷ ସଂଶୋଧିତ ବିକ୍ରିନୀତି ଦ୍ୱାରା କେନ୍ଦୁପତ୍ର ବ୍ୟବସାୟରେ ଉନ୍ନତି ଆଣି ପାରିଛନ୍ତି । ବାଉଁଶ ଜଙ୍ଗଲ ଥିବା ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲାରେ ଚଳିତ ଋତୁରେ ନିଯୁକ୍ତି ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିବା ବାଉଁଶ କାମ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗ ୫୫ ଲକ୍ଷରୁ ଅଧିକ ଶ୍ରମଦିବସ ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୋଇଛନ୍ତି । ଚିଲିକା ହ୍ରଦର ଜୈବ ପରିବେଶର ପୁନରୁଦ୍ଧାର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଚିଲିକା ଉନ୍ନୟନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହାତକୁ ନେଇଛନ୍ତି । ମୋ' ସରକାର ବାୟୁ ଓ ଜଳ ପ୍ରଦୂଷଣ ଉପରେ ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟି ରଖିଛନ୍ତି ।

୨୦ ମାଇକ୍ରନ୍‌ରୁ କମ୍ ପଲିଥିନ୍‌ର ବ୍ୟବହାର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ନିଷିଦ୍ଧ କରାଯାଇଛି । ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅପିଲ୍ ଶୁଣିବା ପାଇଁ ଜଳ ଆଇନ୍, ବାୟୁ ଆଇନ୍ ଓ ବାୟୋମେଡିକାଲ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ୩ଟି ଆପେଲଟ୍ ଅଥରିଟି ଗଠନ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ସେମାନେ କାର୍ଯ୍ୟାରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି ।

୧୦. ଆଗାମୀ ୫ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳର ସମସ୍ତ ଗୃହକୁ ବିଦ୍ୟୁତିକରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆରମ୍ଭ କରିଥିବା ରାଜୀବଗାନ୍ଧୀ ଗ୍ରାମୀଣ ବିଦ୍ୟୁତିକରଣ ଯୋଜନାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ମୋ' ସରକାର ଆବଶ୍ୟକ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ଯୋଜନାରେ ୯୦ ପ୍ରତିଶତ ଅନୁଦାନ ଓ ୧୦ ପ୍ରତିଶତ ଋଣର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ରାଜ୍ୟରେ ରାଜୀବ ଗାନ୍ଧୀ ଗ୍ରାମୀଣ ବିଦ୍ୟୁତିକରଣ ଯୋଜନାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ମୋ' ସରକାର ୨୦୦୫ ଅକ୍ଟୋବର-୫ ତାରିଖରେ ଆର୍.ଇ.ସି. ଲିମିଟେଡ୍, ପାଓ୍ୱାରଗ୍ରୀଡ୍, ଏନ୍.ଟି.ପି.ସି., ଏନ୍.ଏଚ୍.ପି.ସି. ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବ୍ୟବହାରୀ (ସେସ୍କୋ, ନେସ୍କୋ, ୱେସ୍କୋ ଓ ସାଉଥ୍‌କୋ)ଙ୍କ ସହିତ ଏକ ଚୁକ୍ତିପତ୍ର ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିଛନ୍ତି । ସର୍ବନିମ୍ନ ଆବଶ୍ୟକତା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଜରିଆରେ ୪୬୯୬ଟି ଗ୍ରାମ, ପଡ଼ା ଓ ଦଳିତବସ୍ତିକୁ ବିଦ୍ୟୁତିକରଣ କରାଯିବ । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ୨୦୦୫ ଡିସେମ୍ବର ସୁଦ୍ଧା ୨୯୬୫ ଗ୍ରାମ ଓ ପଡ଼ାକୁ ବିଦ୍ୟୁତିକରଣ କରାଯାଇଛି । ରାଜ୍ୟର ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଚାହିଦା ମେଣ୍ଟାଇବା ପରେ ଗ୍ରୀଡ୍‌କୋ ତା' ଅଧୀନରେ ବଳକା ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ଶକ୍ତି ରଖିବା ପାଇଁ ସକ୍ଷମ ହୋଇପାରିଛି । ଚଳିତବର୍ଷ ୨୦୦୫ ଡିସେମ୍ବର ସୁଦ୍ଧା ଗ୍ରୀଡ୍‌କୋ ୪୨୦ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବଳକା ବିଦ୍ୟୁତ୍‌କୁ ପାଓ୍ୱାର ଟ୍ରେଡିଂ କର୍ପୋରେସନ୍ ଓ ନ୍ୟାସନାଲ୍ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବ୍ୟାପାର ନିଗମକୁ ବିକ୍ରି କରିଛି । ଇବ୍ ଉପତ୍ୟକାରେ ୨ଟି ଥର୍ମାଲ୍ ୟୁନିଟ୍ ସହାୟତାରେ ଓଡ଼ିଶା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଉତ୍ପାଦନ ନିଗମ ଅତି ଦକ୍ଷତାର ସହ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି । ଚଳିତବର୍ଷ ଏହି ସଂସ୍ଥା ୮୫ ପ୍ରତିଶତ ପ୍ଲାଣ୍ଟ୍ ଲୋଡ୍ ଫ୍ୟାକଟ୍‌ର ସଫଳତା ହାସଲ କରିପାରିଛି । ଏହି ସଂସ୍ଥା ଚଳିତବର୍ଷ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ୩୧.୨୫ କୋଟି ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ଲାଭାଂଶ ପ୍ରଦାନ କରିଛି । ରାଜ୍ୟରେ ଦ୍ରୁତ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଉନ୍ନୟନ ଓ ସଂସ୍କାର

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ୫୯୨ କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ଅଟକଳର ୭ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଛି । ଉପରୋକ୍ତ ବ୍ୟୟଅଟକଳର ୫୦ ଭାଗ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଉଭୟ ସମାନୁପାତିକ ଋଣ ଏବଂ ଅନୁଦାନ ଆକାରରେ ଯୋଗାଇ ଦେବେ । ବ୍ୟୟ ଅଟକଳର ଅନ୍ୟ ୫୦ ଭାଗ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରୁଥିବା ସଂସ୍ଥା ନିଜ ସୂତ୍ରରୁ ବା କୌଣସି ଆର୍ଥିକ ସଂସ୍ଥାରୁ ଋଣ ଆଣି ବିନିଯୋଗ କରିବେ । ନଭେମ୍ବର ୨୦୦୫ ସୁଦ୍ଧା ଏହି ଦ୍ରୁତ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଉନ୍ନୟନ ଓ ସଂସ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ମିଳିଥିବା ୭୪ କୋଟି ଟଙ୍କାର ସହାୟତା ପ୍ରାୟତଃ ବିନିଯୋଗ ହୋଇସାରିଛି ।

୧୧. ଇସ୍ପାତ୍ ଓ ଆଲୁମିନିୟମ୍ ଉତ୍ପାଦନ କରୁଥିବା ଜାତୀୟ ଓ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଖ୍ୟାତିସଂପନ୍ନ ସଂସ୍ଥାମାନେ ଆମ ରାଜ୍ୟରେ କାରଖାନା ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । ମୋ' ସରକାର ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ରାଜ୍ୟରେ ଇସ୍ପାତ ଉତ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ୪୩ଟି ବୁଝାମଣାପତ୍ର ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିଛନ୍ତି । ଏହାଦ୍ୱାରା ପ୍ରାୟ ୧,୩୭,୦୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କାର ପୁଞ୍ଜି ବିନିଯୋଗ ହେବ ଏବଂ ବର୍ଷକୁ ପ୍ରାୟ ୫୮ ମିଲିଅନ ଟନ୍ ଇସ୍ପାତ ଉତ୍ପାଦନ ହେବ । ଓଡ଼ିଶା ଇତିହାସରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଇସ୍ପାତ କମ୍ପାନୀ ମେସର୍ସ ପୋସ୍କୋ ଇଣ୍ଡିଆ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ (ପ୍ରା.) ଲିମିଟେଡ୍ ଯାହାକି ବିଶ୍ୱର ସର୍ବାଧିକ ଇସ୍ପାତ ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ୟତମ, ରାଜ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ ୧୨ ବିଲିଅନ ୟୁ.ଏସ୍. ଡଲାର ପୁଞ୍ଜି ବିନିଯୋଗ କରି ବାର୍ଷିକ ୧୨ ମିଲିଅନ୍ ଟନ୍ କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ଏକ ବୃହତ୍ ଇସ୍ପାତ୍ କାରଖାନା ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାକୁ ବୁଝାମଣାପତ୍ର ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିଛନ୍ତି । ସମୁଦାୟ ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ୪୩ଟି ବୁଝାମଣାପତ୍ର ମଧ୍ୟରେ କେବଳ ଚଳିତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ୧୯ଟି କମ୍ପାନୀ ୯୬ ହଜାର କୋଟି ଟଙ୍କା ପୁଞ୍ଜି ବିନିଯୋଗରେ ବର୍ଷକୁ ପ୍ରାୟ ୩୫ ମିଲିଅନ ଟନ୍ ଇସ୍ପାତ୍ ଉତ୍ପାଦନ କରିବା ପାଇଁ ବୁଝାମଣାପତ୍ର ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିଛନ୍ତି । ପ୍ରଖ୍ୟାତ ଆଦିତ୍ୟ ବିର୍ଲାଗ୍ରୁପ୍ ସହିତ ରାଜ୍ୟରେ ବର୍ଷକୁ ୧ ମିଲିଅନ ଟନ୍ କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ଏକ ଆଲୁମିନା ରିଫାଇନାରୀ ସହିତ

ସ୍ମେଲଟର୍ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ନିମନ୍ତେ ଚୁକ୍ତି ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହୋଇଛି । ୨୦୦୫-୦୬ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ୫୧.୨୦ ଲକ୍ଷ ଟନ୍ ପରିମାଣର ବିଭିନ୍ନ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ଉତ୍ତୋଳନ କରିବା ପାଇଁ ନିଜସ୍ୱ ଲକ୍ଷ୍ୟଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ଏହା ଗତବର୍ଷର ଉତ୍ତୋଳନ ପରିମାଣ ତୁଳନାରେ ୩୩ ପ୍ରତିଶତ ଅଧିକ । ୨୦୦୫-୦୬ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ଲୁହାପଥର ଉତ୍ତୋଳନର ପରିମାଣ ସର୍ବାଧିକ ୪୩ ଲକ୍ଷ ଟନ୍‌ରେ ପହଞ୍ଚିବ, ଯାହାକି ୨୦୦୪-୦୫ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ଉତ୍ପାଦନ ପରିମାଣ ତୁଳନାରେ ୪୦ ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ ।

ମୋ' ସରକାର ପୁରୀ ଉପକୂଳ ସମୁଦ୍ର ବାଲିରେ ଥିବା ଭାରୀ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥର ଆକଳନ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁସନ୍ଧାନ, ବଲାଙ୍ଗୀର ଓ ବରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାରେ ରତ୍ନପଥର, କୋରାପୁଟ ଓ କନ୍ଧମାଳ ଜିଲ୍ଲାରେ ବକ୍ସାଇଟ୍, ଟଙ୍ଗଷ୍ଟେନ୍, ଅନୁଗୁଳ ଓ ଢେଙ୍କାନାଳ ଜିଲ୍ଲାରେ ଗ୍ରାଫାଇଟ୍ ଅନୁସନ୍ଧାନ, କେଉଁଝର ଜିଲ୍ଲାରେ ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ପଦର ବିକାଶ ଏବଂ ଝାରସୁଗୁଡ଼ା ଜିଲ୍ଲାରେ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥର ଅନୁସନ୍ଧାନ ଆଦି କାର୍ଯ୍ୟ ଜାରି ରଖିଛନ୍ତି । ବେଆଇନ ଖଣି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଓ ଲୁହାପଥର ଓ ଅନ୍ୟ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥର ଚୋରାଚାଲାଣ ଏବଂ ତଦ୍‌ଜନିତ ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତିକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ଆଇନ୍-୧୯୮୯ କଡ଼ାକଡ଼ି ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ଦୃଢ଼ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଉଛି ।

୧୨. ମୋ' ସରକାର ଦ୍ରୁତ ଶିଳ୍ପ ବିକାଶ, ନିଯୁକ୍ତି ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟରେ ଏକ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଏବଂ ପୁଞ୍ଜି ବିନିଯୋଗ ପାଇଁ ଅନୁକୂଳ ବାତାବରଣ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିବଦ୍ଧ । ଉପରୋକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ମୋ' ସରକାର ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପ (ସୁବିଧା) ଆଇନ୍-୨୦୦୪କୁ ପ୍ରଚଳିତ କରି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟସୀମା ମଧ୍ୟରେ ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ ପ୍ରସ୍ତାବର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ନିରୀକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସରଳୀକୃତ କରିବା ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ସିଙ୍ଗିଲ୍ ଉଇଣ୍ଡୋ ମେକାନିଜିମ୍ ପ୍ରଚଳନ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ରାଜ୍ୟସ୍ତରରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇସାରିଛି ।

ଜାତୀୟ ଏବଂ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ, ବିଶେଷତଃ ଖଣିଜପଦାର୍ଥ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଓଡ଼ିଶା ଏକ ଆଦୃତ ଲକ୍ଷ୍ୟସ୍ଥଳ ରୂପେ ପରିଗଣିତ ହୋଇଛି ।

୨୦୦୩-୦୪ ବର୍ଷଠାରୁ ଏବେ ସୁଦ୍ଧା ୪୬ଟି କମ୍ପାନୀ ବୁଝାମଣାପତ୍ର ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ କରିଛନ୍ତି । ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ୪୩ଟି କମ୍ପାନୀ ୧,୩୭,୧୫୬ କୋଟି ଟଙ୍କା ପୁଞ୍ଜି ବିନିଯୋଗରେ ବାର୍ଷିକ ୫୮.୧୪ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ଇସ୍ପାତ୍ କାରଖାନା ଓ ୨ଟି କମ୍ପାନୀ ୨୫,୦୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ପୁଞ୍ଜି ବିନିଯୋଗରେ ଆଲୁମିନିୟମ୍ କାରଖାନା ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାକୁ ବୁଝାମଣାପତ୍ର ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିଛନ୍ତି । ଭାରତୀୟ ତୈଳନିଗମ ମଧ୍ୟ ପାରାଦ୍ୱୀପଠାରେ ୨୫,୦୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ପୁଞ୍ଜି ବିନିଯୋଗରେ ବାର୍ଷିକ ୧୨ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ଏକ ବିଶୋଧନାଗାର ଏବଂ ପେଟ୍ରୋକେମିକାଲ୍ କମ୍ପ୍ଲେକ୍ସ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରୁଛନ୍ତି । ବୁଝାମଣାପତ୍ର ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିଥିବା ୪୩ ଗୋଟି ଇସ୍ପାତ୍ କମ୍ପାନୀ ମଧ୍ୟରୁ ୧୪ଟି କମ୍ପାନୀ ୧୦୭୫୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ବିନିଯୋଗରେ ଡିସେମ୍ବର-୨୦୦୫ ସୁଦ୍ଧା ସେମାନଙ୍କର ଆଂଶିକ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଉତ୍ପାଦନ ଆରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି । ଏହି କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରାୟ ୧୦,୦୦୦ ଲୋକଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ନିଯୁକ୍ତି ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ୨୨ଟି କମ୍ପାନୀର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା ମୁତାବକ ଚାଲୁରହିଛି ଏବଂ ୨୦୦୬ ମସିହାରେ ସେମାନେ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଉତ୍ପାଦନ ଆରମ୍ଭ କରିବେ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଉଛି । ଏହି କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକରେ ନିଯୁକ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ତଦାରଖ କରାଯାଉଛି । ମୋ' ସରକାର ବିଭିନ୍ନ ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥା ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା ଯୋଗ୍ୟ ଏବଂ ଦକ୍ଷତା ସମ୍ପନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷଙ୍କୁ ଯୋଗାଇ ଦେବାକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ରାଜ୍ୟରେ ଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କ ସହାୟତାରେ ସ୍କିଲ୍ ଡେଭେଲପ୍‌ମେଣ୍ଟ ଟ୍ରେନିଂ ମାଧ୍ୟମରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ରହିଥିବା ଲୋକଶକ୍ତିର କର୍ମକୁଶଳତା ବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ମୋ' ସରକାର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିବଦ୍ଧ । ମୋ' ସରକାର ମଧ୍ୟ ଇସ୍ପାତ୍, ଆଲୁମିନିୟମ୍ ଏବଂ ତୈଳ ବିଶୋଧନାଗାର ପ୍ରକଳ୍ପର ଆନୁଷଙ୍ଗିକ ତଥା କ୍ଷୁଦ୍ର ଶିଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେବାକୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିବଦ୍ଧ । ବୈଷୟିକ ଶିକ୍ଷାର ମାନବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ବୈଷୟିକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଆଇ.ଆଇ.ଟି. ଖଡ଼୍‌ଗପୁର ସହିତ ବୁଝାମଣାପତ୍ର ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ କରିଛି । ଏହାଦ୍ୱାରା ବିଭିନ୍ନ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ଓ ଆନୁଷଙ୍ଗିକ ବିଭାଗର ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ଏବଂ ଗବେଷଣା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଉନ୍ନତି ଓ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ ମିଳିପାରିବ ।

ବିପୁଳ ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ ନିମନ୍ତେ ଭିତ୍ତିଭୂମି ସୁବିଧା ସୁଯୋଗର ଉନ୍ନତିକରଣ ଆବଶ୍ୟକ । ବେସରକାରୀ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶକୁ ଆକର୍ଷିତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ମୋ' ସରକାର ଭିତ୍ତିଭୂମି ଉନ୍ନୟନକୁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏକ ନୀତି ପ୍ରଣୟନ କରିବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ପାଇଁ ଭିତ୍ତିଭୂମିର ବିକାଶ ନିମନ୍ତେ ଆବଶ୍ୟକ ସମର୍ଥନ ଯୋଗାଇ ଦେବା ପାଇଁ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଛି ।

ମୋ' ସରକାର କ୍ଷୁଦ୍ର ଶିଳ୍ପ, ମଧ୍ୟମ ଶିଳ୍ପ, ହସ୍ତକର୍ମ ଓ କୁଟୀର ଶିଳ୍ପର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ଓ ବିକାଶ ପାଇଁ ଉଦ୍ୟମ କରୁଛନ୍ତି । ବିଭିନ୍ନ ହସ୍ତଶିଳ୍ପ କ୍ଲଷ୍ଟର୍ ଉନ୍ନୟନ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ କୌଶଳ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି । ରାଜ୍ୟର ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ଅଧିକ ନିଯୁକ୍ତି ସାମର୍ଥ୍ୟକୁ ବିଚାର କରି ଖଦୀ ଏବଂ ଗ୍ରାମୋଦ୍ୟୋଗ ଉନ୍ନୟନ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଆରୋପ କରାଯାଉଛି ।

ମୋ' ସରକାର ଓଡ଼ିଶାର ଉଚ୍ଚକୁଶଳୀ ବୁଣାକାର ଏବଂ ରେଶମ ଚାଷୀଙ୍କର ପରିପୋଷକ ଜୀବିକାର୍ଜନ ନିଶ୍ଚିତ କରାଇବା ପାଇଁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିବଦ୍ଧ । ବୁଣାକାରମାନଙ୍କର ବୈଷୟିକ ଜ୍ଞାନକୌଶଳ ପ୍ରୟୋଗରେ ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ମାନବୃଦ୍ଧି ଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ିଶା ହସ୍ତତନ୍ତ ଉତ୍ପାଦନକୁ ଦେଶ ଓ ବିଶ୍ୱଦରବାରରେ ପହଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ଆମେ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିବଦ୍ଧ । ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଆୟୋଜନରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ ଏବଂ ଇ-କମର୍ସର ପ୍ରଚଳନ ଦ୍ୱାରା ବଜାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସୁଦୃଢ଼ ହେବ । ୨୦୦୫-୦୬ ବର୍ଷରେ (ଡିସେମ୍ବର ୨୦୦୫ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ) ୧,୧୫,୨୧୬ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି ହସ୍ତତନ୍ତ ଓ ରେଶମଚାଷ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସ୍ଥାୟୀ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଛନ୍ତି । ୨୦୦୬-୦୭ ବର୍ଷରେ ଏହି ସଂଖ୍ୟା ୧,୫୧,୭୫୦କୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ । ଏହି କ୍ଷେତ୍ରର ଅଧିକ ଅଞ୍ଚଳରେ ରେଶମଚାଷ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଅଧିକ ନିଯୁକ୍ତି ସୃଷ୍ଟି ଏବଂ ୨୦୦୬-୦୭ରେ ସେମାନଙ୍କର ଅର୍ଥନୈତିକ ଅବସ୍ଥାକୁ ଭିତ୍ତିକରି ସକ୍ରିୟ ଭାବେ ସଫଳ ବୁଣାକାର ସମବାୟ ସମିତିକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ଏହାର ମୁଖ୍ୟଲକ୍ଷ୍ୟ ହେବ ।

୧୩. ମୋ' ସରକାର ସୂଚନା ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟାକ୍ଷେତ୍ରରେ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ସଫଳତା ହାସଲ କରିଛନ୍ତି । ବୁଝାମଣାପତ୍ର ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ପରେ ଟି.ସି.ଏସ୍. ଏବଂ ଓ୍ୱିପ୍ରୋ ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଇନ୍‌ଫୋସିଟିଠାରେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ଟି.ସି.ଏସ୍. ଭୁବନେଶ୍ୱର ପାଇଁ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ଉନ୍ନୟନ ଯୋଜନା ଚୂଡ଼ାନ୍ତ କରିସାରିଛି ଏବଂ ଚଳିତବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିବ । ହେକ୍ସୱେର ଟେକ୍‌ନୋଲୋଜି ଇନ୍‌ଫୋସିଟିଠାରେ ଜମି ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିଛି ଏବଂ ମାଇଣ୍ଡଟ୍ରୀ କନ୍‌ସଲଟିଂ ମଧ୍ୟ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ଆବେଦନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଜାରି ରଖିଛି । ଏହି କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭର ପ୍ରଥମ ୨ ବର୍ଷ (୨୦୦୭-୦୮) ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ ୫୦୦୦ ସଫ୍ଟୱେର ବୃତ୍ତିଧାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତି ଦେବେ । ଏହାବ୍ୟତୀତ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ଯଥେଷ୍ଟ ନିଯୁକ୍ତି ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରିବେ । ଏହି ବୃତ୍ତିଧାରୀମାନଙ୍କର ସ୍ଥାନୀୟ ଆର୍ଥିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଘଟାଇବାରେ ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଅବଦାନ ରହିବ । ମୋ' ସରକାର ମଧ୍ୟ ଟେଣ୍ଡର ଏବଂ ସଂଗ୍ରହ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ଓ ଦକ୍ଷ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଉଦ୍ୟମ ଜାରି ରଖିଛନ୍ତି । ଇ-ପ୍ରୋକ୍ୟରମେଣ୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥାର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଓଡ଼ିଶା ସରକାର, ହାଇଦ୍ରାବାଦସ୍ଥିତ ନ୍ୟାସନାଲ ଇନ୍‌ଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ୍ ଅଫ୍ ସ୍ମାର୍ଟ ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏବଂ ନ୍ୟାସ୍‌ନାଲ ଇନ୍‌ଫରମେଟିକ୍ ସେଣ୍ଟର ମିଳିତ ଭାବେ ହାତକୁ ନେଇଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଷ୍ଟେଟ୍ ୱାଇଡ୍ ଏରିଆ ନେଟ୍‌ୱାର୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କର ସୂଚନା ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଭାଗରୁ ଅନୁମତି ମିଳିଛି, ଯଦ୍ୱାରା ୨ ଏମ୍.ବି.ପି.ଏସ୍. ଡେଡିକେଟେଡ୍ ଲାଇନ୍ ସହ ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ସଦର ମହକୁମା, ଉପଖଣ୍ଡ ସଦର ମହକୁମା, ବ୍ଲକ୍ ଏବଂ ତହସିଲ୍ ସଦର ମହକୁମା ସହ ରାଜ୍ୟ ସଦରମହକୁମାକୁ ସଂଯୋଗ କରିହେବ । ଏହି ଷ୍ଟେଟ୍‌ୱାଇଡ୍ ଏରିଆ ନେଟ୍‌ୱାର୍କ ଗୋଟିଏ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଇ-ପ୍ରଶାସନ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଯାହାକି ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ନିକଟରେ ବିଭିନ୍ନ ସେବା ଯୋଗାଇ ଦେବାରେ ମୋ' ସରକାରଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ । ଚଳିତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ଶେଷସୁଦ୍ଧା ଓଡ଼ିଶା ପାଇଁ ଇ-ପ୍ରଶାସନ ନିମନ୍ତେ ଏକ 'ରୋଡ୍‌ମ୍ୟାପ୍' ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି । ''ଟେକ୍‌ନୋଲୋଜି ଡେଭେଲପ୍‌ମେଣ୍ଟ ଫର୍ ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଲାଙ୍ଗୁଏଜେସ୍'' କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ସମ୍ମିଶ୍ରଣ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ପହଞ୍ଚିଛି । ଏହା ଏହିବର୍ଷ ଉତ୍କଳ ଦିବସ ଦିନ ପ୍ରକାଶ ପାଇବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି । ଏହାଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଗଣନା ସମ୍ଭବ ହେବା ସହିତ ଓଡ଼ିଶାର ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ପାଇଁ ସୁଯୋଗର

ନୂତନ ଦ୍ୱାର ଉନ୍ମୋଚନ କରିବ । ଇ-ଶିଶୁ ପ୍ରକଳ୍ପ ଓପେପା ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଛି, ଯାହାକି ଶିକ୍ଷାର ୩ ଗୋଟି ସ୍ତମ୍ଭ : ବିଦ୍ୟାଳୟ, ଶିକ୍ଷକ ଏବଂ ଶିଶୁ ସଂପର୍କିତ ତଥ୍ୟାଧାର ରଖିବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟରଖି ଓପେପା ଓ ଓକାକ୍ ମିଳିତ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରୁଛନ୍ତି । ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷାର ସାର୍ବଜନୀନକରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧନ ଓ କୌଣସି ଶିଶୁ ଅଧାରୁ ସ୍କୁଲ ନଛାଡ଼ିବାକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଇବା ଦିଗରେ ଏହା ସହାୟକ ହେବ ।

୧୪. ମୋ' ସରକାର ନୂତନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଜ୍ଞାନ ଓ କାରିଗରୀ କୌଶଳର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଆରୋପ କରୁଛନ୍ତି । ରାଜ୍ୟର ଅଗମ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକୁ ଉପଗ୍ରହ ମାଧ୍ୟମରେ ଯୋଗାଯୋଗ ସୁବିଧା ପାଇଁ ଗ୍ରାମସାଟ୍ ପାଇଲଟ୍ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଉଛି । ଏହି ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ ରାଜ୍ୟ ରାଜଧାନୀ, ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ସଦରମହକୁମା, ସମସ୍ତ ବ୍ଲକ୍ ସଦରମହକୁମା ଏବଂ କେ.ବି.କେ. ଜିଲ୍ଲାର ୧୧୭୯ ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତ ସଦରମହକୁମାରେ ଉପଗ୍ରହକୁ ସିଧାସଳଖ ଯୋଗାଯୋଗ ଯନ୍ତ୍ର ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି । ୧.୧୦.୨୦୦୫ ମସିହାରେ ରାଜ୍ୟରେ ଏଡୁସାଟ୍ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଶୁଭାରମ୍ଭ କରାଯାଇ କୋରାପୁଟ ଜିଲ୍ଲାର ୪ଟି ବିଦ୍ୟାଳୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଉଛି । ଜୈବ ପ୍ରଯୁକ୍ତି ଏପରି ଏକ ସଫଳ କାରିଗରୀ ବିଦ୍ୟା ଯାହା ସମାଜର ବହୁବିଧ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉପଯୋଗ ହୋଇପାରିବ । ରାଜ୍ୟର ବିବିଧ ସମ୍ବଳକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏହି ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ବୈଷୟିକ ବିଦ୍ୟା ଦ୍ୱାରା ରାଜ୍ୟ ଆର୍ଥିକ ମାନଦଣ୍ଡର ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ବୃଦ୍ଧି ଘଟିବ । ୨୦୦୫ ମସିହା ଜୁଲାଇ ୪ ତାରିଖରେ ରାଜ୍ୟରେ ଜୈବ ପ୍ରଯୁକ୍ତି ଉଦ୍ୟୋଗୀମାନଙ୍କୁ ଆକୃଷ୍ଟ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଭୁବନେଶ୍ୱରଠାରେ ଏକ ଜୈବ ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିନିଯୋଗକାରୀ ସମ୍ମିଳନୀ ଆୟୋଜନ କରାଯାଇଥିଲା । ମୋ' ସରକାର ଭୁବନେଶ୍ୱରଠାରେ ଏକ ଜୈବ-ଆଇ.ଟି. ପାର୍କ ସ୍ଥାପନ କରିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନେଉଛନ୍ତି । ରାଜ୍ୟରେ ଜୈବ ପ୍ରଯୁକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଘଟାଇବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏକ ଜୈବ ପ୍ରଯୁକ୍ତି ନୀତି ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ହେବାକୁ ଯାଉଛି । ଅଣପାରମ୍ପରିକ ଶକ୍ତି ଉତ୍ସର ନବୀକରଣ ତଥା ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନରେ ଏହାର ବ୍ୟବହାର ସଂପର୍କରେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ମୋ' ସରକାର ବିଶେଷ ଭାବେ ତତ୍ପର । ଅଣପାରମ୍ପରିକ

ଶକ୍ତି ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ପକ୍ଷରୁ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିବା ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟର ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଅଞ୍ଚଳରେ ୬୪୭୪ ଗୋଟି ଗ୍ରାମ ବିଦ୍ୟୁତିକରଣ ହୋଇନଥିବା ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଛି । ୨୦୦୬-୦୭ ବର୍ଷରେ ୧୦୦୦ଟି ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳକୁ ବିଦ୍ୟୁତିକରଣ କରାଯିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଛି । ପିଲାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିଜ୍ଞାନ ପ୍ରତି ଆଗ୍ରହ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ୨୦୦୫ ମସିହା ଡିସେମ୍ବର ୨୭ରୁ ୩୧ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭୁବନେଶ୍ୱରଠାରେ ତ୍ରୟୋଦଶ ଜାତୀୟ ଶିଶୁ ବିଜ୍ଞାନ କଂଗ୍ରେସ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ବିଜ୍ଞାନ ଓ କାରିଗରୀ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ବିଜ୍ଞାନ ଓ କାରିଗରୀ ବିଭାଗର ମିଳିତ ଆନୁକୂଲ୍ୟରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ସମ୍ମିଳନୀ ଭାରତର ମହାମହିମ ରାଷ୍ଟ୍ରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଦ୍‌ଘାଟିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ସମ୍ମିଳନୀରେ ଦେଶର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରାନ୍ତରରୁ ପ୍ରାୟ ୨୦୦୦ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଗଣିତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଧିକ ଗବେଷଣା ତଥା ଅଧିକ ଜ୍ଞାନ ବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ମୋ' ସରକାର ଭୁବନେଶ୍ୱରଠାରେ ଏକ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଗଣିତ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ।

୧୫. ସାଧାରଣ କ୍ଷେତ୍ରଗୁଡ଼ିକରେ କ୍ଷତିରେ ଚାଲୁଥିବା ସାଧାରଣ ଉଦ୍ୟୋଗ ଓ ସମବାୟ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକରୁ ପୁଞ୍ଜି ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରାଯାଇ ତାହାକୁ ଘରୋଇକରଣ କରିବାକୁ ମୋ' ସରକାର ଏକ ନୀତି ପ୍ରଣୟନ କରି ପ୍ରୟାସ ଜାରି ରଖିଛନ୍ତି । ଏହି ନୀତି ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷତିରେ ଚାଲୁଥିବା ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକୁ ଭଲସ୍ଥିତିକୁ ଆଣିବା ମୋ' ସରକାରଙ୍କ ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନୀତି ଅନୁଯାୟୀ, ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ସେମାନଙ୍କୁ ପୁନଃ ନିଯୁକ୍ତି ଦେଇପାରୁଥିବା ସଫଳ ଉଦ୍ୟୋଗୀମାନଙ୍କୁ ଏହି ଘରୋଇକରଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ସଚେତନ ଅଛନ୍ତି । ରାଜ୍ୟ ସରକାର କିଛି ସଫଳ ଉଦ୍ୟୋଗୀମାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିଛନ୍ତି ଯେଉଁମାନେ ରାଜ୍ୟରେ ସାଧାରଣ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକୁ ଚାଲୁ ରଖିବେ । ଏହି ଉଦ୍ୟୋଗୀମାନଙ୍କୁ ସବୁପ୍ରକାର ପରିଚାଳନାଗତ ସ୍ୱାଧୀନତା ଦିଆଯିବ, ଯଦ୍ୱାରାକି ସେମାନେ ବ୍ୟବସାୟିକ ନୀତି ଅନୁସାରେ ଏହାକୁ ସୂଚାରୁ ରୂପେ ଚାଲୁ ରଖିବେ । ଏଥିନିମନ୍ତେ ମୋ' ସରକାର ସମସ୍ତ ପ୍ରୟାସ ଜାରି ରଖିଛନ୍ତି । ଏହିସବୁ କୋର

ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକରେ ସ୍ୱଚ୍ଛତା, ଦାୟିତ୍ୱବୋଧ ଓ କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଏକ ଉତ୍ତମ ବିଧିବଦ୍ଧ ପ୍ରଶାସନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଣୟନ ନିମନ୍ତେ ମୋ' ସରକାର ଚେଷ୍ଟାରତ । ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ମୋ' ସରକାର ଲୋକମାନଙ୍କର କଲ୍ୟାଣ ପାଇଁ ବହୁବିଧ ସାଧାରଣ ଉଦ୍ୟୋଗ ସଂସ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କରିଛନ୍ତି, ଯାହାର ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମ୍ବଳ ସଂଗ୍ରହ ନିମନ୍ତେ କାର୍ଯ୍ୟ ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି ସହିତ ଆର୍ଥିକ ବୋଝକୁ ଲାଘବ କରିବା । କ୍ଷତିରେ ଚାଲୁଥିବା ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କର ସ୍ୱାର୍ଥକୁ ଦୃଷ୍ଟି ଦେବା ହେଉଛି ମୋ' ସରକାରଙ୍କ ଲକ୍ଷ୍ୟ । ଏହି ବହୁବିଧ ସାଧାରଣ ଉଦ୍ୟୋଗର ସଂସ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ଡି.ଏଫ୍.ଆଇ.ଡି. ଏବଂ ୟୁ.କେ. (ବ୍ରିଟେନ) ସରକାର ୩୦ ମିଲିୟନ୍ ପାଉଣ୍ଡ ସହାୟତା ଦେବାକୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଛନ୍ତି । ମୋ' ସରକାର ପବ୍ଲିକ୍ ସେକ୍ଟର ଅଣ୍ଡରଟେକିଂଗୁଡ଼ିକୁ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଅବସର ଯୋଜନା ଏବଂ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ପୃଥକୀକରଣ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ଦେଉଛନ୍ତି । ୨୦୦୫-୦୬ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଅବସର ଯୋଜନା/ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ପୃଥକୀକରଣ ଯୋଜନାରେ ରାଜ୍ୟ ସାଧାରଣ କ୍ଷେତ୍ର ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକର ୬୩୨୩ (ନୂତନ ୫୨୫ + ବକେୟା ଦରମା ୫୭୯୮) ସଂଖ୍ୟକ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଅଦ୍ୟାବଧି ୨୧.୭୯ କୋଟି ଟଙ୍କା ବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଛି ।

୧୬. ମୋ' ସରକାର ଗ୍ରାମ୍ୟ ସଂଯୋଗୀକରଣକୁ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନର ଚାବିକାଠି ରୂପେ ବିବେଚନା କରନ୍ତି, ଯାହାରକି କୃଷିଭିତ୍ତିକ ରୋଜଗାର ଏବଂ ଉତ୍ପାଦନଭିତ୍ତିକ ନିଯୁକ୍ତି ସୁଯୋଗ ବୃଦ୍ଧିରେ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଅବଦାନ ରହିଛି । ରାସ୍ତା ସଂଯୋଗ ନଥିବା ବସତିଗୁଡ଼ିକୁ ରାସ୍ତା ସୁବିଧା ଯୋଗାଇ ଦେବା ପାଇଁ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଗ୍ରାମସଡ଼କ ଯୋଜନାରେ ୪୦୬୭.୧୫ କି.ମି.ର ସବୁଦିନିଆ ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଛି । ୨୦୦୬ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ସୁଦ୍ଧା ଅଧିକ ୧୧୮୯ କି.ମି.ର ସବୁଦିନିଆ ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ କରାଯିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ରହିଛି । ନାବାର୍ଡ଼ ସହାୟତାରେ ୧୫୧ ଗୋଟି ସେତୁ ଏବଂ ୩୬୮ କି.ମି. ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ

ହୋଇଛି । ଆଉ ୭୫ ଗୋଟି ସେତୁ ଏବଂ ୬୮୭ କି.ମି. ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ହାତକୁ ନିଆଯାଇଛି । ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ୩୧ ଗୋଟି ସେତୁ ଏବଂ ୧୬୮ କି.ମି. ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳିତ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ରହିଛି । ୨୦୦୬-୦୭ ବର୍ଷରେ ୨୫ ଗୋଟି ସେତୁ ଏବଂ ୩୯୦ କି.ମି. ରାସ୍ତା କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ରହିଛି । ୨୦୦୫-୦୬ ବର୍ଷରେ କେ.ବି.କେ. ଜିଲ୍ଲାରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା ସଂଶୋଧିତ ଦୀର୍ଘମିଆଦୀ କ୍ରିୟାଭିମୁଖୀ ଯୋଜନା ଜରିଆରେ ୪ ଗୋଟି ସେତୁ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ୨୦୦୬ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ସୁଦ୍ଧା ଆଉ ଅଧିକ ୪ ଗୋଟି ସେତୁ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରାଯିବ ।

ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ସ୍ୱଚ୍ଛ ପାନୀୟ ଜଳ ସୁବିଧା ଉପଲବ୍ଧ ପାଇଁ ମୋ' ସରକାର ବିଶେଷ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଦେଉଛନ୍ତି । ବିଗତ ୫ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ୬୩୦୧୧ ନଳକୂପ ଏବଂ ୨୬୪୦ ପରିମଳ କୂପ ଓଡ଼ିଶାର ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ଖନନ କରାଯାଇଛି, ୧୭୬୦୦ଟି (ନୂତନ ଓ ଛାଡ଼ି ଯାଇଥିବା) ପାନୀୟ ଜଳ ସୁବିଧା ନଥିବା ବସତି, ୪୫୯୮ଟି ଆଂଶିକ ପାନୀୟ ଜଳ ସୁବିଧା ଥିବା ବସତି ଏବଂ ୧୩୬୨୪ଟି ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ସ୍କୁଲକୁ ମଧ୍ୟ ସ୍ୱଚ୍ଛ ପାନୀୟ ଜଳର ସୁବିଧା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି । ଏତଦ୍‌ବ୍ୟତୀତ ଜଳଯୋଗାଣରେ ଥିବା ସ୍ୱଚ୍ଛତା ତଥା ପରିମାଣଗତ ସମସ୍ୟାକୁ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ୬୨୬ ଗୋଟି ପାଇପ୍ ଜଳଯୋଗାଣ ପ୍ରକଳ୍ପ ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି । ୨୦୦୫-୦୬ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ (ଡିସେମ୍ବର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ) ୮୩୮୨ ହସ୍ତଚାଳିତ ନଳକୂପ, ୨୨୩ଟି ପରିମଳ କୂପ ଖନନ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ୧୧୨ଟି ପାଇପ୍ ଜଳ ଯୋଗାଣ ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛି ଏବଂ ୪୨୪୧ଟି ସୁବିଧା ନଥିବା ଅଞ୍ଚଳ, ୧୪୧୮ ଆଂଶିକ ସୁବିଧା ଥିବା ବସତି ସହିତ ୨୫୨୨ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ସ୍ୱଚ୍ଛ ଜଳଯୋଗାଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ସହଯୋଗଭିତ୍ତିକ ତଥା ଗୋଷ୍ଠୀ ପରିଚାଳିତ ସ୍ୱଜଳଧାରା ଅଧୀନରେ ୨୮୮ ଗୋଟି ପାନୀୟଜଳ ଯୋଗାଣ ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛି । ୨୦୦୬-୦୭ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଜଳଯୋଗାଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ସୁବିଧା

ନଥିବା/ଆଂଶିକ ସୁବିଧାଥିବା ବସତି, ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ଥ ଜନବସତିର ପାନୀୟ ଜଳ ସମସ୍ୟା ଦୂରୀକରଣ ନିମନ୍ତେ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଜଳଯୋଗାଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଚାଲୁ ରହିବ । ରାଜ୍ୟରେ ପରିମଳ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଉନ୍ନତ କରିବାକୁ ପ୍ରାୟ ୪୪୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଟକଳରେ ସମସ୍ତ ୩୦ ଗୋଟି ଜିଲ୍ଲାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିମଳ ଅଭିଯାନ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଛି । ଉତ୍ତମ ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟି ନିମନ୍ତେ ସମସ୍ତ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳର ପରିବାର, ସ୍କୁଲ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ଏବଂ ଅଙ୍ଗନବାଡ଼ି ପିଲାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାଇଖାନା ବ୍ୟବହାରର ଆଗ୍ରହ ସୃଷ୍ଟି ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ମୂଳଲକ୍ଷ୍ୟ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଧୀନରେ ୮.୨୨ ଲକ୍ଷ ଘରୋଇ ପାଇଖାନା, ୭୯୯୪ ସ୍କୁଲରେ ଏବଂ ୨୯୬ ଅଙ୍ଗନବାଡ଼ି କେନ୍ଦ୍ରରେ ଶୌଚାଳୟ ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି ।

୧୭. ରାଜ୍ୟ ଯୋଗାଯୋଗ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ରାଜପଥ, ଜାତୀୟ ରାଜପଥ, ଜିଲ୍ଲା ମୁଖ୍ୟରାସ୍ତା ତଥା ସେତୁଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ମାଣ, ଉନ୍ନତିକରଣ, ଆବଶ୍ୟକୀୟ ମରାମତି ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ପାଇଁ ମୋ' ସରକାର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିବଦ୍ଧ । ୨୦୦୫-୦୬ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ମୋ' ସରକାର ନାବାର୍ଡ଼ ସହାୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ଆର.ଆଇ.ଡି.ଏଫ୍. କେନ୍ଦ୍ର ସଡ଼କ ପାଣ୍ଠି, କେ.ବି.କେ. ଅଞ୍ଚଳ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା ସଂଶୋଧିତ ଦୀର୍ଘମିଆଦୀ କ୍ରିୟାଭିମୁଖୀ ଯୋଜନା ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା ପରି ବିଭିନ୍ନ ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ ୮୭୧୬ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା (୨୦୦୫ ଡିସେମ୍ବର ସୁଦ୍ଧା) ବିନିଯୋଗ କରି ୮ ଗୋଟି ସେତୁ ଏବଂ ୨୨୧ କି.ମି.ର ରାସ୍ତା କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିଛନ୍ତି । ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଗୁରୁତ୍ୱ ରଖୁଥିବା ସ୍ଥାନ ଏବଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ଐତିହ୍ୟ ସଂପନ୍ନ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କୁ ଦେଶ ତଥା ଦେଶ ବାହାରୁ ପର୍ଯ୍ୟଟକମାନଙ୍କୁ ଆକୃଷ୍ଟ କରିବାକୁ ସେସବୁ ସ୍ଥାନକୁ ଉନ୍ନତ ରାସ୍ତା ଭିତ୍ତିଭୂମି ଯୋଗାଇ ଦେବା ପାଇଁ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଯୋଜନା କମିଶନ ଦ୍ୱାରା ଏକକାଳୀନ ଅତିରିକ୍ତ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସହାୟତା ବିନିଯୋଗରେ ରାସ୍ତା ସଂଯୋଗର ଉନ୍ନତିକରଣ ଏବଂ ସୁଦୃଢ଼ୀକରଣ ପାଇଁ ମୋ' ସରକାର ଅନେକ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇଛନ୍ତି । ୨୦୦୩-୦୪

ବର୍ଷରେ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅତିରିକ୍ତ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସହାୟତା ଅର୍ଥରୁ ୨୦୦୪-୦୫ ବର୍ଷରେ ୧୩୩ କି.ମି. ଦୈର୍ଘ୍ୟ ରାସ୍ତା ସହିତ ସମସ୍ତ ୭ ଗୋଟି ରାସ୍ତା ପ୍ରକଳ୍ପର ଉନ୍ନତିକରଣ କରାଯାଇଛି । ପୁନଶ୍ଚ ୬ ଗୋଟି ରାସ୍ତା ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ ୧୦୦ କି.ମି. ଦୈର୍ଘ୍ୟ ବିଶିଷ୍ଟ ୨ ଗୋଟି ଶିଳ୍ପାଞ୍ଚଳ ରାସ୍ତା ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଭାରତ ସରକାର ୨୦୦୪-୦୫ ବର୍ଷରେ ୪୩.୫ କୋଟି ଟଙ୍କା ଓ ୨୦୦୫-୦୬ ବର୍ଷ ପାଇଁ ୧୭ କୋଟି ଟଙ୍କା ମଞ୍ଜୁର କରିଛନ୍ତି । ମୋ' ସରକାର କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଅନୁଦାନ ସହାୟତାରେ ୨୧.୭୩ କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ଅଟକଳରେ ୫ ଗୋଟି ରାସ୍ତା ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ ଯଥା- ବିଶୋଇ-ତିରିଙ୍ଗ-ଟାଟା ରାସ୍ତା, ଜୟପୁର-କୋରାପୁଟ-ମାଲକାନଗିରି-ମୋଟୁ ରାସ୍ତା ଏବଂ ନୟାଗଡ଼-ଖଣ୍ଡପଡ଼ା ରାସ୍ତା, ଅନୁଗୁଳ ସହର ବଳୟରାସ୍ତା ଓ ନୟାଗଡ଼-ଓଡ଼ଗାଁ-ଲହୁଖାଲ ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ହାତକୁ ନେଇଛନ୍ତି । ରାଜ୍ୟରେ ଗଢ଼ି ଉଠୁଥିବା ଶିଳ୍ପାଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକୁ ଉନ୍ନତମାନର ରାସ୍ତା ସୁବିଧା ଯୋଗାଇ ଦେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଏବଂ ଯୋଜନା କମିଶନଙ୍କ ସହାୟତାରେ ମୋ' ସରକାର ୨୦୦୫-୦୬ ବର୍ଷଠାରୁ ୩ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ, ଅର୍ଥନୈତିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ ୨୧୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ଅଟକଳରେ ନରଣପୁର-ପଣ୍ଡାପଡ଼ା-ହରିଚନ୍ଦନପୁର-ବ୍ରାହ୍ମଣୀପାଳ-ଡୁବୁରୀ ରାସ୍ତାର ଉନ୍ନତିକରଣ କରୁଛନ୍ତି । କଟକ-ପାରାଦ୍ୱୀପ ରାସ୍ତାକୁ ଉନ୍ନତିକରଣ କରାଯାଇ କଂକ୍ରିଟ ରାସ୍ତାରେ ପରିଣତ କରିବା ପାଇଁ ୧୩୨ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟଅଟକଳ କରାଯାଇଛି । ପାରାଦ୍ୱୀପ ବନ୍ଦର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ, ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଏବଂ ଭାରତୀୟ ତୈଳ ନିଗମଙ୍କୁ ଏଥିନିମନ୍ତେ ଅର୍ଥ ଯୋଗାଇ ଦେବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଛି । ରାଜଧାନୀରେ ରାସ୍ତା ଭିତ୍ତିଭୂମିର ଉନ୍ନତିକରଣ, ବିମାନ ବନ୍ଦରଠାରୁ ଡମଣାଛକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରାସ୍ତାର ଉନ୍ନତିକରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ହାତକୁ ନିଆଯାଇଛି ଏବଂ ଚଳିତବର୍ଷରେ ଏକ ଭୂତଳ ରାସ୍ତା ଯାହାକି ୧ ନମ୍ବର ମାର୍କେଟ ସହିତ ମାର୍କେଟ ବିଲଡିଙ୍ଗକୁ ସଂଯୋଗ କରୁଛି, ତାହାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରାଯାଇ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଉନ୍ମୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସଡ଼କ ପ୍ରକଳ୍ପ ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ ବିଶ୍ୱବ୍ୟାଙ୍କ ସହାୟତାରେ ୧୨୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟଅଟକଳରେ ୮୨୫ କି.ମି. ଦୈର୍ଘ୍ୟ ବିଶିଷ୍ଟ ୭ ଗୋଟି ରାସ୍ତା ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ

ହାତକୁ ନିଆଯିବ । ମୋ' ସରକାର ମୋଟୁ-ମାଲକାନଗିରି-ଯଶିପୁର-ରାଇରଙ୍ଗପୁର (ବିଜୟୱାଡ଼ା-ରାଞ୍ଚିର ଆଂଶିକ) ରାସ୍ତାକୁ ଜାତୀୟ ରାଜପଥ ରାସ୍ତାର ମାନ୍ୟତା ପ୍ରଦାନ ନିମନ୍ତେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଛନ୍ତି । ଜାତୀୟ ରାଜପଥ-୪୩ର ୧୨୧୫ କି.ମି. ଦୈର୍ଘ୍ୟ ବିଶିଷ୍ଟ ଏହି ରାସ୍ତା ମାଲକାନଗିରି ଜିଲ୍ଲାର ମୋଟୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପରିବ୍ୟାପ୍ତ ଓ ତାହା ଆଦିବାସୀ ସମ୍ପ୍ରଦାୟଙ୍କର ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ତଥା ଅର୍ଥନୈତିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମୁଖ୍ୟ ଆଧାର ରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାଏ । ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ପାଖରେ ବିଚାରାଧୀନ ଅଛି । ୨୦୦୬-୦୭ ବର୍ଷରେ ୨୩୩ କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟଅଟକଳରେ ବିଭିନ୍ନ ପରିକଳ୍ପନା ମାଧ୍ୟମରେ ୨୨ ଗୋଟି ସେତୁ ଏବଂ ୪୭୫ କି.ମି. ପୂର୍ତ୍ତ ରାସ୍ତାର ଉନ୍ନତିକରଣ ପାଇଁ ମୋ' ସରକାର ଯୋଜନା କରିଛନ୍ତି ।

୧୮. ମୋ' ସରକାର ଘରୋଇ ସଂସ୍ଥା ମାଧ୍ୟମରେ ଗୋପାଳପୁର ବନ୍ଦରକୁ ଏକ ସବୁଦିନିଆ ବନ୍ଦରରେ ପରିଣତ କରିବା ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିଛନ୍ତି । ଘରୋଇ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ମନୋନୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ରାଇଟ୍‌ସ ଦ୍ୱାରା ଚାଲୁ ରହିଛି ଏବଂ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ଶେଷ ହେବ । ଧାମରାଠାରେ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟମାନର ଏକ ବୃହତ୍ ବନ୍ଦର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ନିମନ୍ତେ ଏଲ୍. ଆଣ୍ଡ ଟି. ଏବଂ ଟିସ୍କୋ ମିଳିତ ଭାବେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ହାତକୁ ନେଇ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ଆରମ୍ଭ କରିବେ । ଓଡ଼ିଶାରେ ଆନ୍ତର୍ଦେଶୀୟ ଜଳ ପରିବହନ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉନ୍ନତିକରଣ ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରାୟୋଜିତ ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ପାଣ୍ଠିରୁ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହାତକୁ ନିଆଯାଇଛି । ରେଳବାଇ ନେଟ୍‌ୱାର୍କ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ଏବଂ ଦ୍ରୁତ ଶିଳ୍ପାୟନକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ନୂତନ ରେଳ ଚଳାଚଳ ଏବଂ ରାଜ୍ୟରେ ଉତ୍ତମ ସୁବିଧା ସୁଯୋଗଗୁଡ଼ିକ ଉପଲବ୍ଧ କରାଇବାକୁ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ସହିତ ମୋ' ସରକାର ନିରନ୍ତର ଯୋଗାଯୋଗ କରୁଛନ୍ତି । ୨୦୦୫ ମସିହା ଡିସେମ୍ବର ମାସଠାରୁ ଖଡଗପୁରଠାରୁ ବିଶାଖାପାଟଣା ରେଳପଥର ବିଦ୍ୟୁତିକରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ କରାଯାଇଛି । ୨୦୦୫-୦୬ ବର୍ଷରେ ୩ ଗୋଟି ନୂତନ ଟ୍ରେନ୍ ଯଥା- ସପ୍ତାହକୁ ଦୁଇଦିନ ଭୁବନେଶ୍ୱରଠାରୁ ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ ମଧ୍ୟରେ ସଂପର୍କକ୍ରାନ୍ତି

ଏକ୍ସପ୍ରେସ୍, ବ୍ରହ୍ମପୁରଠାରୁ କଟକ-ଯାଜପୁର କେନ୍ଦୁଝରେ ରୋଡ୍ ମଧ୍ୟରେ ନୂତନ ଡି.ଏମ୍.ୟୁ. ପାସେଞ୍ଜର ଟ୍ରେନ୍ ଏବଂ କଟକରୁ ପାରାଦୀପ ପାସେଞ୍ଜର ଟ୍ରେନ୍ ଚଳାଚଳ କରୁଛି । ଏହିବର୍ଷ ଦୁଇଟି ନୂତନ ଟ୍ରେନ୍ ଯଥା- ରୁପ୍‌ସା-ବାଙ୍ଗିରିପୋଷୀ ଡି.ଏମ୍.ୟୁ. (ପରିବର୍ତ୍ତନ ପରେ) ଏବଂ ଭୁବନେଶ୍ୱର-ସମ୍ବଲପୁର ଏକ୍ସପ୍ରେସ ଟ୍ରେନ୍ ପାଇଁ ଅନୁମୋଦନ ମିଳିଛି । କେତେକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୂରଗାମୀ ଏକ୍ସପ୍ରେସ୍ ଟ୍ରେନ୍‌ର ଯାତାୟାତ ଦିବସକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଅଛି । ମୋ' ସରକାର ପରିବହନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ଦକ୍ଷ ଏବଂ ସ୍ୱଚ୍ଛ ପ୍ରଶାସନ ଯୋଗାଇ ଦେବାକୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିବଦ୍ଧ । ୧୦ ଗୋଟି ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ୭ ଗୋଟି ତନଖି ଫାଟକ ସହିତ ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ କମ୍ପ୍ୟୁଟରୀକରଣ କରାଯାଇଛି । ସ୍ମାର୍ଟକାର୍ଡ଼ ଆଧାରିତ ଡ୍ରାଇଭିଂ ଲାଇସେନ୍ସ ଏବଂ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ୍ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ସମସ୍ତ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କରେ ଖୁବ୍‌ଶୀଘ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସଡ଼କ ପରିବହନ ନିଗମ ବିଭିନ୍ନ ପଦକ୍ଷେପ ଜରିଆରେ ଆର୍ଥିକ ଏବଂ ପରିଚାଳନାଗତ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ସୁସଂଗଠିତ କରିବାକୁ ବିଭିନ୍ନ ପଦକ୍ଷେପ ଜାରି ରଖିଛି ।

୧୯. ଅର୍ଥନୈତିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ନିଯୁକ୍ତି ସୁଯୋଗ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନର ବିକାଶ ଏବଂ ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ମୋ' ସରକାର ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଉଛନ୍ତି । କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରଚାର ଓ ବୃତ୍ତିଗତ ଭାବେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ପ୍ରସଙ୍ଗର ପରୀକ୍ଷାନିରୀକ୍ଷା ଏବଂ ଏହାର ପ୍ରଚାର ପ୍ରସାର କାର୍ଯ୍ୟ ହାତକୁ ନେବାକୁ ଗଣମାଧ୍ୟମ ପରିଚାଳନା ଏଜେନ୍ସି ଏବଂ ଇଭେଣ୍ଟ ମ୍ୟାନେଜରମାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଛି । ସ୍ପନ୍ଦନଶୀଳ ପର୍ଯ୍ୟଟକ ଗନ୍ତବ୍ୟସ୍ଥଳି ଭାବେ ଓଡ଼ିଶାକୁ ପୁନଃ ଉପସ୍ଥାପନ ଏବଂ ପରିଚିତି ଦେବାକୁ ଏକ ନୂତନ ଲୋଗୋ ପ୍ରଚଳନ କରାଯାଇଛି । ଓଡ଼ିଶା ପର୍ଯ୍ୟଟନ ୱେବ୍‌ସାଇଟ୍ ଆଧୁନିକୀକରଣ ହୋଇଛି । ପର୍ଯ୍ୟଟନସ୍ଥଳି ବିକାଶ ଯୋଜନାରେ ଧଉଳିଠାରେ ଏକ ଶାନ୍ତି ଉଦ୍ୟାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା, ପର୍ଯ୍ୟଟନବଳୟ ଯୋଜନାରେ ରତ୍ନଗିରି, ଲଳିତଗିରି, ଉଦୟଗିରି ଏବଂ ଲାଙ୍ଗୁଡ଼ିକୁ ନେଇ ଗଠିତ ବୌଦ୍ଧ ପର୍ଯ୍ୟଟନ କ୍ଷେତ୍ରର ଭିତ୍ତିଭୂମି ବିକାଶ ଏବଂ ଗ୍ରାମ୍ୟ ବିକାଶ ପ୍ରକଳ୍ପ ଜରିଆରେ ପିପିଲିଠାରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହାତକୁ ନିଆଯାଇଛି ।

ପର୍ଯ୍ୟଟନର ବିକାଶ ସହିତ ଏହାର ବଜାର ବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ଇଡ୍‌କୋ ଜରିଆରେ ପୁରୀ ଏବଂ ଚିଲିକା ମଧ୍ୟରେ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଅଞ୍ଚଳର ଉନ୍ନତିକରଣ କରାଯାଉଛି । ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଗନ୍ତବ୍ୟସ୍ଥଳି ଯୋଜନାରେ ସାକ୍ଷୀଗୋପାଳ, ଗୋପାଳପୁର, ତପ୍ତପାଣି ଏବଂ ଭୁବନେଶ୍ୱରର ଏକାମ୍ରହାଟ ପରି ଭୁବନେଶ୍ୱର-ଧଉଳୀ-ପୁରୀ-କୋଣାର୍କଠାରେ ଅନୁରୂପ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ୪ ଗୋଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ମଞ୍ଜୁର କରିଛନ୍ତି । ଚିଲିକା ଏବଂ ଭିତରକନିକାଠାରେ ପରିବେଶ ପର୍ଯ୍ୟଟନର ବିକାଶ ପାଇଁ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବଳୟ ଅଧୀନରେ ବାଳକାଟି, ନୂଆପାଟଣା, ମହେନ୍ଦ୍ରଗିରି, ମାଣିକପାଟଣା, ହୀରାପୁର, ସଦେଇବେରଣୀ, ଖିଚିଂ, ବରପାଲି ଏବଂ ପଦ୍ମନାଭପୁର ଓ ଦେଓମାଳି-ଯାଜପୁର-ଅପରକୋଲାବ୍-ଗୁପ୍ତେଶ୍ୱର-କୋରାପୁଟ-ନନ୍ଦପୁର-ସୁବେଇ ସହିତ ଚାନ୍ଦିପୁର-ତଳସାରୀ-ଉଦୟପୁର-ଚନ୍ଦନେଶ୍ୱର-ରେମୁଣା-ପଞ୍ଚଲିଙ୍ଗେଶ୍ୱର-ନୀଳଗିରିର ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ପର୍ଯ୍ୟଟନ କ୍ଷେତ୍ରର ବିକାଶ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ବିଚାର ପାଇଁ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି । ପର୍ଯ୍ୟଟନର ବିକାଶ ତଥା ବ୍ୟବସାୟୀକରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିୟମିତ ଭାବେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ମେଳା ଓ ମହୋତ୍ସବର ଆୟୋଜନ କରାଯାଉଛି । ଚଳିତବର୍ଷର ପ୍ରମୁଖ ଉତ୍ସବମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପୁରୀର ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର ଉତ୍ସବ, ଭୁବନେଶ୍ୱରର ଏକାମ୍ର ଉତ୍ସବ ଏବଂ କୋଣାର୍କର କୋଣାର୍କ ଉତ୍ସବ ପ୍ରଭୃତି ଯାହାକି ଓଡ଼ିଶାର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଓ ସାଂସ୍କୃତିକ ପରମ୍ପରାର ପ୍ରଦର୍ଶନ ଥିଲା । ଜାତୀୟ ତଥା ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ବଜାରରେ ଓଡ଼ିଶାକୁ ପର୍ଯ୍ୟଟନର ଗନ୍ତବ୍ୟସ୍ଥଳି ଭାବେ ଆକର୍ଷିତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟାଙ୍କକ୍‌ର ବୌଦ୍ଧ ଉତ୍ସବ, ମସ୍କୋର ଅବକାଶ ମସ୍କୋ, ଲଣ୍ଡନର ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ଟି.ଏମ୍, କୁଆଲାଲୁମ୍ପୁର ପି.ଏ.ଟି.ଏ. ସଭା, କୋଚିର ଆଇ.ଏ.ଟି.ଓ. କଲିକତାର ଟି.ଟି.ଏଫ., ରାୟପୁରର ରୋଡ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରଭୃତିରେ ଓଡ଼ିଶା ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଭାଗ ନେଇଥିଲା । ଗାଇଡ୍ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମମାନ ଚାଲୁ ରହିଛି । ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଭିତ୍ତିଭୂମି ବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ଘରୋଇ ଅଂଶଗ୍ରହଣକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରାଯାଇ ୩୭୩ ଜଣ ଗାଇଡ୍‌ଙ୍କୁ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଦିଆଯାଇଛି । ଏହି ନୀତିର ଏକ ଅଂଶ ସ୍ୱରୂପ ଓଡ଼ିଶାରେ ହୋଟେଲ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ ଏବଂ ମୁମ୍ବାଇର ମେସର୍ସ ରୁଟ୍‌ସ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଓ

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଫ୍ରାଙ୍କ୍‌ଲିନ୍ ଗ୍ରୁପ୍ ସହ ବୁଝାମଣାପତ୍ର ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହୋଇଛି । ରୁଟ୍‌ସ୍ କରପୋରେସନ୍‌ର ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଇଣ୍ଡିଓ୍ୱାନ୍ ହୋଟେଲ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ପହଞ୍ଚିଲାଣି । ପର୍ଯ୍ୟଟନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଓଡ଼ିଶା, ଦେଶରେ ଏକ ଆଗୁଆ ରାଜ୍ୟ ରୂପେ ପରିଗଣିତ ହେବାକୁ ଯାଉଛି ।

୨୦. ମୋ' ସରକାର ରାଜ୍ୟର ସମୃଦ୍ଧ ସାଂସ୍କୃତିକ ଐତିହ୍ୟର ସଂରକ୍ଷଣ, ସୁରକ୍ଷା ତଥା ବିକାଶ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିଛନ୍ତି ଏବଂ ରାଜ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳର କଳା ଓ ସଂସ୍କୃତିର ବିକାଶରେ ମନୋନିବେଶ କରିଛନ୍ତି । ମୋ' ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ରାଜ୍ୟର ଅକ୍ଷମ କଳାକାରମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ପେନ୍‌ସନ୍ ସୁବିଧା, ଦୁଃସ୍ଥ କଳାକାରମାନଙ୍କୁ କଳାକାର କଲ୍ୟାଣପାଣ୍ଠି ମାଧ୍ୟମରେ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା, ପୁରାତନ କୀର୍ତ୍ତିରାଜିଗୁଡ଼ିକର ସଂରକ୍ଷଣ ତଥା ସୁରକ୍ଷା, କଳା ଓ କାରିଗରୀ, ସଙ୍ଗୀତ ଓ ବାଦ୍ୟ, ନୃତ୍ୟ ଓ ନାଟକ କ୍ଷେତ୍ର ପାଇଁ ତାଲିମ୍ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଇତ୍ୟାଦି ଭଳି ବିଭିନ୍ନ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିଛନ୍ତି । ମୋ' ସରକାର ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକନୃତ୍ୟ ସଂସ୍କୃତିକୁ ଅଧିକ ଜନପ୍ରିୟ ତଥା ବଳିଷ୍ଠ କରିବା ପାଇଁ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରୁଛନ୍ତି । ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଏକ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଓଡ଼ିଶୀ ନୃତ୍ୟ ଉତ୍ସବ ଆୟୋଜନ କରାଯିବା ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯାଉଛି । କେନ୍ଦ୍ର ତଥା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତାରେ 'କଳାମଣ୍ଡଳ' ନାମରେ ଏକ ବହୁମୁଖୀ ସାଂସ୍କୃତିକ ମଣ୍ଡପ ଭୁବନେଶ୍ୱରଠାରେ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଉଛି । ରାଜା ରାମମୋହନ ରାୟ ପାଠାଗାର ସଂସ୍ଥା ଯୋଜନାରେ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ପାଠାଗାର ଏବଂ ଗାନ୍ଧୀ ପାଠାଗାରଗୁଡ଼ିକୁ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରଦାନ ତଥା ସଂରକ୍ଷଣ ସୁବିଧା ଇତ୍ୟାଦି ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଉଛି । ଏହା ଦ୍ୱାରା ରାଜ୍ୟର ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ, ଗବେଷକ ଏବଂ ଜନସାଧାରଣ ଉପକୃତ ହୋଇପାରୁଛନ୍ତି । ସଂସ୍କୃତିର ସମସାମୟିକ ଅନୁଭବ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଚେତନାର ପ୍ରଚାର ଓ ପ୍ରସାର ନିମନ୍ତେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର 'ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥାୟନ' ନାମରେ ଏକ ଅଭିନବ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ଜଗନ୍ନାଥ ଚେତନା ଉପରେ ଗଭୀର ଆଲୋକପାତ, ଜ୍ଞାନ ଓ ଭକ୍ତିମାର୍ଗର ସଠିକ୍ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବା ସହିତ ପରମ୍ପରା

ଆଧୁନିକତାର ସଂପର୍କକୁ ନିବିଡ଼ କରୁଥିବା କଳାତ୍ମକ ପରିପ୍ରକାଶ ଲାଗି ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ଆଉ ମଧ୍ୟ ୨୦୦୬-୦୭ ପ୍ରାରମ୍ଭରୁ ୪ ବର୍ଷ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟରେ ଐତିହ୍ୟ ସଂରକ୍ଷଣ ନିମନ୍ତେ ମୋ' ସରକାରଙ୍କ ଉଦ୍ୟମକ୍ରମେ ଦ୍ୱାଦଶ ଅର୍ଥ କମିଶନ ୫୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ଅନୁଦାନ ଯୋଗାଇ ଦେବା ପାଇଁ ସହମତି ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ।

୨୧. ମୌଳିକ ଶିକ୍ଷାର ସାର୍ବଜନୀନକରଣକୁ ମୋ' ସରକାର ଅଗ୍ରାଧିକାର ଦେଇଆସୁଛନ୍ତି । ମୌଳିକ ଶିକ୍ଷାସ୍ତରରେ ଥିବା ସ୍କୁଲମାନଙ୍କରେ ୭୦.୧୮ ଲକ୍ଷ ପିଲାଙ୍କ ନାମ ଲେଖାଯାଇଛି । ରାଜ୍ୟରେ ପିଲାମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷା ଓ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉତ୍ତମ ଯୋଜନା ଓ ବିକାଶ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ୨୦୦୫ ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର ମାସଠାରୁ ଓଡ଼ିଶା ଶିଶୁ ଗଣନା-୨୦୦୫ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହାତକୁ ନିଆଯାଇଛି । ସର୍ବଶିକ୍ଷା ଅଭିଯାନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ପାଣ୍ଠିର ବିନିଯୋଗ କରି ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ଆମ ରାଜ୍ୟ ସୁନାମ ଅର୍ଜନ କରିପାରିଛି । ୨୦୦୫-୦୬ ବର୍ଷରେ 'ପୁସ୍ତକମେଳା' ମାଧ୍ୟମରେ ମୋ' ସରକାର ସରକାରୀ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ଅନୁଦାନପ୍ରାପ୍ତ ସ୍କୁଲ ଏବଂ ନିର୍ଣ୍ଣିତ ଶିକ୍ଷା କେନ୍ଦ୍ରର ୬୦,୯୩,୦୦୦ ମୌଳିକ ଶିକ୍ଷାର ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କୁ ୩.୧୭ କୋଟି ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ମାଗଣାରେ ଯୋଗାଇ ଦେଇଛନ୍ତି । ଏହି ବର୍ଷ ମୋ' ସରକାର ଗ୍ରାମ୍ୟ ଶିକ୍ଷା କମିଟି ଜରିଆରେ ବିଭିନ୍ନ ସରକାରୀ ମୌଳିକ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକରେ 'ସ୍କୁଲ ପୋଷାକ ବଣ୍ଟନ ମେଳା' ମାଧ୍ୟମରେ ୨୪.୮୪ ଲକ୍ଷ ଛାତ୍ରୀଙ୍କୁ ମାଗଣାରେ ପୋଷାକ ବଣ୍ଟନ କରିଛନ୍ତି । ରାଜ୍ୟରେ ଭାଷା ଏବଂ ସଂସ୍କୃତିର ଉନ୍ନତି ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଛି । ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଶିକ୍ଷଣକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ୭ ଗୋଟି ସରକାରୀ ଜନଜାତି ସ୍କୁଲକୁ ଉନ୍ନୀତ କରାଯାଇ ଡି.ଆଇ.ଇ.ଟି.ରେ ପରିଣତ ଏବଂ ୬ ଗୋଟି ଜନଜାତି ସ୍କୁଲକୁ ଜିଲ୍ଲା ସାଧନ କେନ୍ଦ୍ରର ମାନ୍ୟତା ଦିଆଯାଇଛି । ରାଜ୍ୟର ୩ ଗୋଟି ଆଦିବାସୀ ଅଞ୍ଚଳରେ ଥିବା ଶିକ୍ଷକ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଯଥା- ଭବାନୀପାଟଣା, ବାରିପଦା ଓ ରାଉରକେଲାର ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟକୁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷକ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଢାଞ୍ଚାରେ

ଉନ୍ନୀତ କରାଯାଇଛି । ରାଜ୍ୟର ମୌଳିକ ଏବଂ ମାଧ୍ୟମିକ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ତଥା ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କର ବର୍ଦ୍ଧିତ ଶିକ୍ଷା ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ପୂରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ୨୦୦୫ ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର ମାସଠାରୁ ରାଜ୍ୟରେ 'ଏଡୁସାଟ୍' ବା ଉପଗ୍ରହ ମାଧ୍ୟମରେ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ନୂତନ ଭାବେ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଛି ।

୨୨. ମୋ' ସରକାର ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଏବଂ କ୍ରୀଡ଼ାର ବିକାଶ ନିମନ୍ତେ ଉନ୍ନତମାନର ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ ଯୋଗାଇ ଦେବା ପାଇଁ ପ୍ରୟାସ ଜାରି ରଖିଛନ୍ତି । ଏହି ଶିକ୍ଷାବର୍ଷରେ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକରେ ପରିବେଶ ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିଥିଲା । ସମ୍ବଳର ସ୍ୱଳ୍ପତା ସତ୍ତ୍ୱେ ମୋ' ସରକାର ଅନୁଦାନପ୍ରାପ୍ତ ବେସରକାରୀ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକୁ ଆର୍ଥିକ ଅନୁଦାନ ଯୋଗାଇବା କାର୍ଯ୍ୟ ଅବ୍ୟାହତ ରଖିଛନ୍ତି । ଶିକ୍ଷାର ଗୁଣବତ୍ତା ବୃଦ୍ଧି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ମୋ' ସରକାର +୨ ଶିକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ବାର୍ଷିକ କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର ମାଧ୍ୟମରେ ନାମଲେଖା, କଲେଜ ନିର୍ବାଚନ, ପରୀକ୍ଷା, ପରୀକ୍ଷା ଫଳାଫଳ ଘୋଷଣା ଓ ଛୁଟି ପ୍ରଭୃତି ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିଛନ୍ତି । ସେହିପରି ସ୍ନାତକ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଅନୁରୂପ କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର ପ୍ରଚଳନ କରାଯିବ । ସରକାରୀ ଓ ଅନୁଦାନପ୍ରାପ୍ତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କର ଘରୋଇ ଟିଉସନ୍‌କୁ ରୋକିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ମୋ' ସରକାର ଉପଯୁକ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ସରକାରୀ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ କନିଷ୍ଠ ଅଧ୍ୟାପକମାନଙ୍କ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଉଛି । ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ମାନ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନିମନ୍ତେ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକୁ ଜାତୀୟ ସଂଘ ଓ ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ପରିଷଦରେ (ଏନ୍.ଏ.ସି.) ସାମିଲ କରାଯାଉଛି । ୫ ଗୋଟି ବେସରକାରୀ ଅନୁଦାନ ପ୍ରାପ୍ତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ସ୍ୱୟଂଶାସିତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଭାବେ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଛି । ରେଭେନ୍‌ସା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ରେଭେନ୍‌ସା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟଭାବେ ଉନ୍ନୀତ କରାଯିବ । ଉଚ୍ଚ ମାଧ୍ୟମିକ ଧନ୍ଦାମୂଳକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ସାଧାରଣ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକରେ ନୂତନ ଧନ୍ଦାମୂଳକ ଜ୍ଞାନ କୌଶଳ ଓ ସେଲ୍‌ଫ୍ ଫାଇନାନ୍‌ସିଂ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରଚଳନ କରାଯାଇଛି । ସାଧାରଣ ଓ ଡିଗ୍ରୀ

ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକରେ ଏକକ ପୋଷାକ ସଂହିତା ପ୍ରଚଳନ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଦୃତ ହେବା ସହିତ ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ମଧ୍ୟ ଏହା ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିପାରିଛି । ଜାତୀୟସ୍ତରରେ ଓଡ଼ିଶାର ସମରଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ବାହିନୀ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିପାରିଛନ୍ତି । ଏଚ.ଆଇ.ଭି./ଏଡ୍‌ସ ପ୍ରାଥମିକ ଚିକିତ୍ସା କେନ୍ଦ୍ର ଏବଂ ରକ୍ତଦାନ ଶିବିର ପରିଚାଳନା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜନସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି କରିବାରେ ଯୁବରେଡ଼କ୍ରସ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ବିଭିନ୍ନ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଭିତ୍ତିଭୂମି ସୁଦୃଢ଼ କରାଯାଇଛି । ବିଭିନ୍ନ କ୍ରୀଡ଼ା ଓ ଯୁବ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଉନ୍ନତି ନିମନ୍ତେ ମୋ' ସରକାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଯୋଗାଇ ଦେଉଛନ୍ତି ।

୨୩. ମୋ' ସରକାର ଭେଷଜ, ହୋମିଓପ୍ୟାଥିକ୍, ଆୟୁର୍ବେଦ ଓ ୟୁନାନୀ ଚିକିତ୍ସା ପଦ୍ଧତି ମାଧ୍ୟମରେ ରାଜ୍ୟର ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ଉନ୍ନତମାନର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ଯୋଗାଇ ଦେବା ପାଇଁ ସଂକଳ୍ପବଦ୍ଧ । ଏତଦ୍‌ବ୍ୟତୀତ କୁଷ୍ଠ, ଯକ୍ଷ୍ମା, ଏଡ୍‌ସ ମ୍ୟାଲେରିଆ, ବାତଜ୍ୱର, ଦୃଷ୍ଟିହୀନତା ଓ ପୋଲିଓ ପ୍ରଭୃତି ମାରାତ୍ମକ ରୋଗ ସମ୍ପର୍କିତ ଜାତୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସହିତ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଉଛି । ରାଜ୍ୟର ସମସ୍ତ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳର ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ଯୋଗାଇ ଦେବା ପାଇଁ ୨୦୦୫ ମସିହା ଜୁନ୍ ୧୭ ତାରିଖଠାରୁ ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ମିଶନ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଛି । 'ଆଶା' ନାମକ ଏକ ନୂତନ ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତ ସ୍ତରରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ପହଞ୍ଚିବା ନିମନ୍ତେ ସରକାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି (୧୦୦୦ ଜନସଂଖ୍ୟା ବିଶିଷ୍ଟ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକରେ) । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗ୍ରାମରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକର୍ମୀ ଯୋଗାଇ ଦେବା, ପଞ୍ଚାୟତ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ଏକ ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ ଦଳଦ୍ୱାରା ଗ୍ରାମ୍ୟ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଯୋଜନା, ଜନନୀ ସୁରକ୍ଷା ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା, ଫଳପ୍ରଦ ଚିକିତ୍ସା ପାଇଁ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଡାକ୍ତରଖାନାର ସୁଦୃଢ଼ୀକରଣ କରିବା ଏବଂ ପରିମଳ ଓ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟରକ୍ଷା, ପୁଷ୍ଟିକର ଖାଦ୍ୟ ଏବଂ ସ୍ୱଚ୍ଛ ପାନୀୟଜଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ମିଶନ୍‌ର ମୂଳ ଉପାଦାନ । ରାଜ୍ୟର ୩୦ଟି ଜିଲ୍ଲାରେ ୧୨,୭୩୦ ଜଣ ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ସାମାଜିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକର୍ମୀ ମନୋନୀତ

କରିବା ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବାବେଳେ ଅଦ୍ୟାବଧି ୬,୮୬୧ ଜଣଙ୍କୁ ମନୋନୀତ କରାଯାଇଛି । ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ସମସ୍ତ ୧୨,୭୩୦ ଜଣ ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ସାମାଜିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକର୍ମୀଙ୍କୁ ମନୋନୀତ କରାଯିବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଉଛି । ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ମିଶନ୍ ଅଧୀନରେ ପ୍ରତି ଜିଲ୍ଲାର ଦୁଇଟି ଗୋଷ୍ଠୀ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରକୁ ଜାତୀୟ ଜନସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ମାନ ଅନୁଯାୟୀ ଉନ୍ନୀତ କରାଯିବ । ତୃଣମୂଳ ସ୍ତରରେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଉପକେନ୍ଦ୍ରକୁ ୧୦,୦୦୦ ଟଙ୍କାର ପାଣ୍ଠି ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବ ଏବଂ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାରେ ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ ସଂସ୍ଥାକୁ ସକ୍ରିୟ ଭାବେ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ କରାଯିବ । ଡାକ୍ତରମାନଙ୍କର ଅଭାବ ଓ ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ଯୋଗାଇ ଦେବାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ରାଜ୍ୟ ସରକାର ବେସରକାରୀ ସ୍ତରରେ ଭେଷଜ ଓ ଦନ୍ତ ଚିକିତ୍ସା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାପନ କରିବା ପାଇଁ ୧୭ଟି ଅନୁଷ୍ଠାନକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶାରେ ଘରୋଇ ଉଦ୍ୟୋଗରେ ଭେଷଜ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାପନ ନିମନ୍ତେ ମାଗଣାରେ ୨୫ ଏକର ଜମି ଏବଂ ଭିତ୍ତିଭୂମି ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ୩ ବର୍ଷରେ ୧୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରତ୍ୟାର୍ପଣ ଭାବେ ଯୋଗାଇ ଦେବାକୁ ସରକାର ନୀତିଗତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ୨୦୦୫-୦୬ ଶିକ୍ଷା ବର୍ଷରେ ବେସରକାରୀ ସ୍ତରରେ ୧୦୦ ଆସନ ବିଶିଷ୍ଟ ଗୋଟିଏ ଭେଷଜ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ୬୦ ଆସନ ବିଶିଷ୍ଟ ଏକ ଦନ୍ତଚିକିତ୍ସା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଖୋଲାଯାଇଛି । ୨୦୦୬-୦୭ ବର୍ଷରେ କଟକ ଶ୍ରୀରାମ ଚନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ ଭେଷଜ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଏମ.ବି.ବି.ଏସ୍. ସ୍ଥାନ ସଂଖ୍ୟା ୧୦୭ରୁ ୧୫୦କୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଉଛି ।

୨୪. ରାଜ୍ୟରେ ଗତ ଦଶନ୍ଧିରେ ସହରାଞ୍ଚଳ ଜନସଂଖ୍ୟା ପ୍ରାୟ ୩୦ ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ସହରାଞ୍ଚଳରେ ଉନ୍ନତ ନାଗରିକ ସୁବିଧା ଓ ଭିତ୍ତିଭୂମିର ଚାହିଦା ବୃଦ୍ଧି ସରକାରଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ଆହ୍ୱାନ ହୋଇପଡ଼ିଛି । ମୋ' ସରକାର ଏହି ଆହ୍ୱାନକୁ ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଉନ୍ନତ ସେବା ଯୋଗାଇ ଦେବା ପାଇଁ ସଂକଳ୍ପବଦ୍ଧ । ୧୦୩ଟି ସହରାଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରତ୍ୟହ ୬୬୦ ନିୟୁତ ଲିଟର ପାନୀୟ ଜଳ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଉଛି ।

ଫଳରେ ୪.୫ ନିୟୁତ ଲୋକ ଉପକୃତ ହେଉଛନ୍ତି । ଏତଦ୍‌ବ୍ୟତୀତ ସହରାଞ୍ଚଳରେ ସମାଜର ଦୁର୍ବଳ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକମାନଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତା ମେଣ୍ଟାଇବା ପାଇଁ ୧୬,୯୦୭ଟି ହ୍ୟାଣ୍ଡପମ୍ପ ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି । ରାଉରକେଲା, ଅନୁଗୁଳ ଓ ତାଳଚେରଠାରେ ୩ଟି ବୃହତ୍ ପାନୀୟ ଜଳଯୋଗାଣ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହେବାକୁ ଯାଉଛି । ଟିଟିଲାଗଡ଼ଠାରେ ପାନୀୟ ଜଳ ଯୋଗାଣ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହୋଇଛି । ସଂଶୋଧିତ ଦୀର୍ଘମିଆଦୀ କ୍ରିୟାଭିମୁଖୀ ଯୋଜନା (ଆର୍.ଏଲ୍.ଟି.ଏ.ପି.) ଅଧୀନରେ ବଲାଙ୍ଗୀର, ଖଡ଼ିଆଳରୋଡ଼, ନବରଙ୍ଗପୁର ଓ ଜୟପୁର ସହରରେ ପାନୀୟଜଳ ଯୋଗାଣ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ୪ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରି ଏହାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯିବା ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଛି । ତ୍ୱରିତ ସହରାଞ୍ଚଳ ଜଳଯୋଗାଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଧୀନରେ ରାଜ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ସହରାଞ୍ଚଳରେ ୯ ଗୋଟି ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହୋଇଛି, ୭ଟି ଯୋଜନା ଆଂଶିକ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ, ୩ଟି ଯୋଜନା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ୧୫ଟି ଯୋଜନାର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ମାଣାଧୀନ ଅଛି । ରାଜ୍ୟରେ ଜାତୀୟ ବସ୍ତି ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମାଧ୍ୟମରେ ସହରାଞ୍ଚଳ ବସ୍ତିବାସିନ୍ଦାଙ୍କର ଜୀବନଶୈଳୀରେ ଉନ୍ନତି ଘଟିଛି । ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣଜୟନ୍ତୀ ସହରୀ ରୋଜଗାର ଯୋଜନାରେ ସହରାଞ୍ଚଳ ଗରିବ ବିଶେଷକରି ମହିଳା, ହରିଜନ, ଆଦିବାସୀ ଏବଂ ଭିନ୍ନକ୍ଷମ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଆତ୍ମନିଯୁକ୍ତିର ସୁଯୋଗ ପାଉଛନ୍ତି । ରାଜ୍ୟର ସହରାଞ୍ଚଳରେ ବାଲ୍ମିକୀ ଆମ୍ବେଦକର ଆବାସ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇ ବସ୍ତିବାସିନ୍ଦାଙ୍କୁ ବାସଗୃହ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଉଛି । ମୋ' ସରକାର ଆଇ.ଆଇ.ଟି. ଖଡ୍‌ଗପୁର ସହଯୋଗରେ କଟକ, ଭୁବନେଶ୍ୱର ସହରାଞ୍ଚଳ କମ୍ପ୍ଲେକ୍ସ ପାଇଁ ଉନ୍ନତ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇଛନ୍ତି । ଏହି ଦ୍ୱୈତନଗରୀ ଏବଂ ସୂଚିତ ଜମିର ସନ୍ତୁଳନ ଏବଂ ଯୋଜନାବଦ୍ଧ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଘଟାଇବ । ନିକଟରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ଜବାହରଲାଲ ନେହେରୁ ଜାତୀୟ ସହରାଞ୍ଚଳ ନବୀକରଣ ମିଶନ୍‌ରେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଓ ପୁରୀକୁ ସାମିଲ କରାଯାଇଛି । ଏହା ଆସନ୍ତା ୭ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକଳ୍ପ ହାତକୁ ନେବାକୁ ସ୍ୱାୟତ୍ତ ଶାସନ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ସମର୍ଥ କରିବ । କ୍ଷୁଦ୍ର ଏବଂ ମଧ୍ୟମ ସହରଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ନୂତନ ଭାବେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ସହରାଞ୍ଚଳ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଉନ୍ନୟନ ଯୋଜନା ଏବଂ ସମନ୍ୱିତ ଗୃହ ଏବଂ ବସ୍ତି ଉନ୍ନୟନ ଯୋଜନା

ମଧ୍ୟ ଆମ ରାଜ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବାକୁ ଯାଉଛି । ମୋ' ସରକାର ଉପଯୁକ୍ତ ସମ୍ବଳ ବିକାଶ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ସହରାଞ୍ଚଳ କ୍ଷେତ୍ର ସଂସ୍କାର, ସାମର୍ଥ୍ୟ ଗଠନ ଏବଂ ସ୍ୱାୟତ୍ତ ଶାସନ ସଂସ୍ଥାରେ ହିସାବ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ସୁଧାର ଆଣିବା ପାଇଁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିବଦ୍ଧ । ମୋ' ସରକାର ସର୍ବସାଧାରଣ-ବେସରକାରୀ ଭାଗୀଦାରୀରେ ବାସଗୃହ ଓ ବାଣିଜ୍ୟ କମ୍ପ୍ଲେକ୍ସ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି । ଦ୍ୱାଦଶ ଅର୍ଥ କମିଶନଙ୍କଠାରୁ ମିଳିଥିବା ଆର୍ଥିକ ସହାୟତାରେ ସହରାଞ୍ଚଳ ସ୍ୱାୟତ୍ତ ଶାସନ ସଂସ୍ଥା କଠିନ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁର ବୈଜ୍ଞାନିକ ପଦ୍ଧତିରେ ପରିଚାଳନା କାର୍ଯ୍ୟ ହାତକୁ ନେବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି । ଭୁବନେଶ୍ୱର ସହର ପାଇଁ ଏକ ସମନ୍ୱିତ ସ୍ୱେରେଜ୍ ପରିଚାଳନା ପ୍ରକଳ୍ପ ହାତକୁ ନିଆଯାଉଛି । ରାଜ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳରେ ସହରାଞ୍ଚଳ ଗୃହନିର୍ମାଣ ଚାହିଦା ବୃଦ୍ଧିକୁ ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ସଂସ୍ଥା ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ସାମାଜିକ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ପ୍ରକଳ୍ପ ହାତକୁ ନେବେ ।

୨୫. ମୋ' ସରକାର ସମ୍ବିଧାନର ୭୩ତମ ସଂଶୋଧନ ଅନୁଯାୟୀ ସ୍ୱୟଂଶାସିତ ସଂସ୍ଥା ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଅଧିକ କ୍ଷମତା ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱ ଅର୍ପଣ କରିବାକୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆଗ୍ରହୀ । ସମସ୍ତ ୩୧୪ ଗୋଟି ବ୍ଲକ୍ ଓ ୩୦ଟି ଜିଲ୍ଲା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଭି-ସାଟ୍ ସଂଯୋଗ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି । ହିସାବ ଏବଂ ଯୋଜନାର ତଦାରଖ ପାଇଁ ନୂତନ ସଫ୍ଟୱେଆର ଉପକରଣ ପ୍ରିୟା ସଫ୍ଟ ଏବଂ ରୁରାଲ୍ ସଫ୍ଟ୍ ବିକାଶ ହୋଇଛି । ମୋ' ସରକାର ଦ୍ୱାଦଶ ଅର୍ଥ କମିଶନ୍‌ଙ୍କ ଅନୁଦାନ ପାଣ୍ଠି ସହାୟତାରେ ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ୫୦୦୦ରୁ ଅଧିକ ଜନସଂଖ୍ୟା ବିଶିଷ୍ଟ ୨୭୪୨ଟି ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତରେ କମ୍ପ୍ୟୁଟରୀକରଣ ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନେଉଛନ୍ତି । ମୋ' ସରକାର ୧୯୯୯ର ମହାବାତ୍ୟା ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷମାନଙ୍କରେ ପ୍ରଳୟଙ୍କରୀ ବନ୍ୟା ଦ୍ୱାରା କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ଗରିବ ଲୋକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବ୍ୟାପକ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହାତକୁ ନେଇଛନ୍ତି । ମୋ' ସରକାର ୨୦୦୫-୦୬ ବର୍ଷରେ ୭୩୮୧୫ଟି ଇନ୍ଦିରା ଆବାସ ଯୋଜନା ଗୃହ ନିର୍ମାଣ କରିବାକୁ ୧୧୫ କୋଟି ଟଙ୍କାର ପାଣ୍ଠି ପାଇଛନ୍ତି । ୨୦୦୫ ଡିସେମ୍ବର ସୁଦ୍ଧା

୩୦୫୦୧ଟି ଇନ୍ଦିରା ଆବାସଗୃହ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛି । ୨୦୦୫-୦୬ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗ୍ରାମୀଣ ରୋଜଗାର ଯୋଜନାରେ ପ୍ରାୟ ୨ ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଖାଦ୍ୟଶସ୍ୟ ଏବଂ ୨୧୮ କୋଟି ଟଙ୍କା ବିନିଯୋଗ କରାଯାଇ ୩୬୪ ଲକ୍ଷ ଶ୍ରମ ଦିବସ ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଛି । ପ୍ରାକୃତିକ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ଦ୍ୱାରା କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ଲୋକଙ୍କ ଖାଦ୍ୟ ନିରାପତ୍ତା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଅତିରିକ୍ତ ରୋଜଗାର ଭିତ୍ତିକ ନିଯୁକ୍ତି ଯୋଗାଇ ଦେବାକୁ ଏସ୍.ଜି.ଆର୍.ୱାଇର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଅଛି । ଏହି ଯୋଜନାରେ ୬୦,୦୦୦ ମେଟ୍ରିକ ଟନ୍ ଚାଉଳ ବିନିଯୋଗ କରାଯାଇ ୧୦୭ ଲକ୍ଷ ଶ୍ରମଦିବସ ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଛି । ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଜୟନ୍ତୀ ଗ୍ରାମ ସ୍ୱରୋଜଗାର ଯୋଜନାରେ ୨୦୦୫-୦୬ (ଡିସେମ୍ବର ୨୦୦୫ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ) ୩୩୬୫୫ ଜଣ ସ୍ୱରୋଜଗାରୀ ଉପକୃତ ହୋଇଛନ୍ତି । ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ଅତିରିକ୍ତ ରୋଜଗାରଭିତ୍ତିକ ନିଯୁକ୍ତି ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ରାଜ୍ୟରେ ୧୮ ଗୋଟି ଅତି ପଛୁଆ ଜିଲ୍ଲାର ୧୯୯ ଗୋଟି ବ୍ଲକ୍‌ରେ ଜାତୀୟ କାମ ପାଇଁ ଖାଦ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଛି । ଏହି ଯୋଜନାରେ ୨୦୦୫-୦୬ (ଡିସେମ୍ବର ୨୦୦୫ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ) ପ୍ରାୟ ୨୦୧ କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ୧.୫ ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଖାଦ୍ୟଶସ୍ୟ ବିନିଯୋଗ କରି ପ୍ରାୟ ୩୩୩ ଲକ୍ଷ ଅତିରିକ୍ତ ଶ୍ରମ ଦିବସ ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଥିଲା । ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ନିଶ୍ଚିତ ନିଯୁକ୍ତି ଯୋଗାଇ ଦେବା ପାଇଁ ୧୯ଟି ଜିଲ୍ଲାର ୨୦୫ ଗୋଟି ବ୍ଲକ୍ ୩୬୭୨ଟି ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତରେ ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିଶ୍ଚିତ ନିଯୁକ୍ତି ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଅଛି । ଏହା ୩୩୫୨୭ ଗୋଟି ଗ୍ରାମରେ ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ପରିବାରକୁ ୧୦୦ ଦିନର ନିଶ୍ଚିତ ଅଣକୁଶଳୀଭିତ୍ତିକ ନିଯୁକ୍ତି ଯୋଗାଇ ଦେବ ଏବଂ ୪୦୭୮୯୮୨ ଗୋଟି ଗ୍ରାମୀଣ ପରିବାର ଏଥିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବେ ।

୨୬. ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ସୀମାରେଖା ତଳେ ଥିବା ପରିବାରଗୁଡ଼ିକୁ ରିହାତି ମୂଲ୍ୟରେ ଖାଦ୍ୟଶସ୍ୟ ଯୋଗାଇ ଦେବାକୁ ରାଜ୍ୟରେ ଏକ ବ୍ୟାପକ ନେଟ୍‌ୱାର୍କ ଜରିଆରେ ସାଧାରଣ ବଣ୍ଟନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସକ୍ରିୟ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି । ଅନ୍ତ୍ୟୋଦୟ ଅନ୍ନ ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରାୟ ୧୦ ଲକ୍ଷ ଦରିଦ୍ରତମ ପରିବାରଙ୍କୁ କେ.ଜି. ପିଛା ୩ ଟଙ୍କା ଦରରେ ୩୫ କେ.ଜି ଚାଉଳ

ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଉଛି । ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ଏହି ଯୋଜନାରେ ୨.୬୩ ଲକ୍ଷ ଅଧିକ ପରିବାର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି । ଜାତୀୟ ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟଭତ୍ତା ଯୋଜନା କିମ୍ବା ରାଜ୍ୟ ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟଭତ୍ତା ଯୋଜନାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇନଥିବା ୬୪,୮୦୦ ଜଣ ବରିଷ୍ଠ ନାଗରିକଙ୍କୁ ଅନ୍ନପୂର୍ଣ୍ଣା ଯୋଜନାରେ ମାସିକ ୧୦ କେ.ଜି. ଲେଖାଏଁ ଚାଉଳ ବିନାମୂଲ୍ୟରେ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଉଛି । ଖାଉଟିମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟରେ କଟକଠାରେ ଗୋଟିଏ ଖାଉଟି ବିବାଦ ପ୍ରତିକାର କମିଶନ୍ ଏବଂ ୩୧ଟି ଜିଲ୍ଲା ଖାଉଟି ବିବାଦ ପ୍ରତିକାର ଫୋରମ୍ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛି । ଓଡ଼ିଶା ଖାଉଟି କଲ୍ୟାଣ ପାଣ୍ଠି ନିୟମାବଳୀ-୨୦୦୫ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଖାଉଟି ସଚେତନତା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ହାତକୁ ନେବା ପାଇଁ ଉଭୟ କେନ୍ଦ୍ର ଓ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ମିଳିତ ଅଂଶଧନରେ ୧ କୋଟି ଟଙ୍କାର ଏକ ରାଜ୍ୟ ଖାଉଟି କଲ୍ୟାଣ ପାଣ୍ଠି ଗଠନ କରାଯାଇଛି । ଜିଲ୍ଲା ଖାଉଟି ବିବାଦ ପ୍ରତିକାର ଫୋରମ୍ ଓ ବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କରେ ଖାଉଟି କ୍ଲବ୍ ପାଇଁ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ନିମନ୍ତେ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି ।

୨୭. ମୋ ସରକାର ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଓ ଜନଜାତି ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସାମାଜିକ ସଶକ୍ତିକରଣ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେମାନଙ୍କର ଅର୍ଥନୈତିକ ବିକାଶ ଉପରେ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଦେଉଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ସର୍ବାଙ୍ଗୀନ ବିକାଶ ଘଟାଇବା ସଂଗେସଂଗେ ଶିକ୍ଷାର ବିକାଶ ଦିଗରେ ଆବଶ୍ୟକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଉଛି । ୨୦୦୧ ସାକ୍ଷରତା ଜନଗଣନା ଅନୁଯାୟୀ ନବରଙ୍ଗପୁର, କୋରାପୁଟ, ରାୟଗଡ଼ା, ମାଲକାନଗିରି, ଗଜପତି ଏବଂ କନ୍ଧମାଳ ଜିଲ୍ଲାର ସାକ୍ଷରତା ହାର ବିଶେଷତଃ ମହିଳା ସାକ୍ଷରତା ହାର ପୂର୍ବବର୍ଷ ତୁଳନାରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ରାଜ୍ୟରେ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଓ ଜନଜାତିର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷାର ସୁବିଧା ଯୋଗାଇ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ୫୫ଟି ବାଳିକା ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟ ସମେତ ୨୧୮ଟି ଉଚ୍ଚବିଦ୍ୟାଳୟ, ୩୭ ଗୋଟି କନ୍ୟାଶ୍ରମ ସମେତ ୧୪୯ଟି ଆଶ୍ରମ ସ୍କୁଲ, ୧୪୩ଟି ଆବାସିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ୯୧୧ଟି ସେବାଶ୍ରମ, ୧୫୪୮ଟି ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଛାତ୍ର ନିବାସ ଏବଂ ୧୦ଟି ଆଦର୍ଶ ଆଦିବାସୀ

ବିଦ୍ୟାଳୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛି । ଏତଦ୍‌ବ୍ୟତୀତ ୪୦୦ ଗୋଟି ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଛାତ୍ରୀନିବାସ ସଂଶୋଧିତ ଦୀର୍ଘମିଆଦୀ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ କେ.ବି.କେ. ଅଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ । ବିନାମୂଲ୍ୟରେ ଜାତୀୟ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ବଣ୍ଟନ, ପଠନ-ଲିଖନ ସାମଗ୍ରୀ, ପୋଷାକ ଏବଂ କୋଚିଙ୍ଗ୍ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଓ ଜନଜାତି ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ୨୦୦୫-୦୬ ବର୍ଷରେ ୪୭୨୫୭୨ ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଓ ୪୪୭୦୨୪ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତିର ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ମେଧାବୃତ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କୋଚିଙ୍ଗ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯୋଗୁଁ ୯ ଜଣ ବଣ୍ଡା ଜାତିର ପିଲା ୨୦୦୫ ମସିହା ୧୦ମ ଶ୍ରେଣୀ ପରୀକ୍ଷାରେ ଉନ୍ନୀତ ହୋଇଛନ୍ତି । ୨୦୦୪-୦୫ ମସିହାରେ ଆଇ.ଟି.ଆଇ. / ପଲିଟେକ୍‌ନିକ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ୭୦୮ ଜଣ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଓ ଜନଜାତିର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଧନ୍ଦାମୂଳକ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଆତ୍ମନିଯୁକ୍ତି ଦିଗରେ ସେମାନଙ୍କୁ ସଫଳ ନିଯୁକ୍ତି ଦେବାପାଇଁ ଉଦ୍ୟମ କରାଯାଉଛି । ଅଧିକ ୧୨୦୦ ଜଣ ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଯ ୁ ବ କ ଯ ୁ ବ ତ ୀ ୨୦୦୫-୦୬ ମସିହା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପାଉଛନ୍ତି । ବୀମାକରଣ ଏଜେଣ୍ଟ୍ ରୂପେ ୪୦ ଜଣ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଓ ଜନଜାତି ଯୁବକଯୁବତୀ ନିଯୁକ୍ତି ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପାଉଛନ୍ତି । ୨୦୦୫-୦୬ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ମୋ' ସରକାର ୪୩୧ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନର ଉନ୍ନତିକରଣ, ୧୪୯ଟି ପୋଲ ଏବଂ ଗୋଷ୍ଠୀ ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟ, ୧୨୪ଟି ପାନୀୟ ଜଳଯୋଗାଣ ପ୍ରକଳ୍ପ, ୩୫ଟି କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ, ୨୧ଟି ଜନବସତିର ବିଦ୍ୟୁତିକରଣ ଏବଂ ୩ଟି କର୍ମଶାଳା ତଥା ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଅନୁଷ୍ଠାନ ନିର୍ମାଣର ଯୋଜନା କରିଛନ୍ତି । ୨୦୦୫-୦୬ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ସମନ୍ୱିତ ଆଦିବାସୀ ଉନ୍ନୟନ ସଂସ୍ଥା ମାଧ୍ୟମରେ ୨୬୭୩୦ଟି ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ପରିବାରଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ ରୋଜଗାରକ୍ଷମ ଯୋଜନାରେ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଛି । ସେହିପରି ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ମାଧ୍ୟମରେ ୪୧୫୮ଟି ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ପରିବାର, ୬୪୩ଟି ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ପରିବାର ଏବଂ ୨୬ ଜଣ ମୁକ୍ତ ସଫେଇ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ଏହାବ୍ୟତୀତ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥ

ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଦ୍ୱାରା ୬ ଜଣ ସଫେଇ କର୍ମଚାରୀ ଏବଂ ୧୧୩ଟି ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ପରିବାରଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚ ମୂଲ୍ୟଭିତ୍ତିକ ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ ସହଜ ଋଣ ଉପଲବ୍ଧ କରାଯାଇଛି । ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି/ଜନଜାତି (ଅତ୍ୟାଚାର ନିରୋଧୀ) ଅଧିନିୟମ, ୧୯୮୯ ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ୧୮୦ ଜଣ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଏବଂ ୯୭ ଜଣ ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତିର ଲୋକଙ୍କୁ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ଦିଆଯାଇଛି । ଏହାବ୍ୟତୀତ ପ୍ରୟୋଜନସ୍ଥଳେ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଓ ଜନଜାତିର ଲୋକଙ୍କୁ ନ୍ୟାୟ ପ୍ରଦାନ ନିମନ୍ତେ ଆଇନ୍ ସହାୟତା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି । ମାଇକ୍ରୋ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ ଅଞ୍ଚଳରେ ଆଦିମ ଅଧିବାସୀମାନଙ୍କ ଜୀବନଧାରଣ ମାନ ଉନ୍ନତି କରିବା ପାଇଁ ସଚେତନତା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକରେ ନାମଲେଖା ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ, ପକ୍କା ଅଗ୍ନି ନିରୋଧକ ବାସଗୃହ ନିର୍ମାଣ ତଥା ଏହାର ବିଦ୍ୟୁତିକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ନିମନ୍ତେ ମୋ' ସରକାର ନିରନ୍ତର ଉଦ୍ୟମ ଜାରି ରଖିଛନ୍ତି । ଆଦିବାସୀ ପରିବାରର ରୋଜଗାର ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଚାଷଜମିର ଉତ୍ପାଦିକା ଶକ୍ତିକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଇ ଉନ୍ନତ ଜୀବନଯାପନ କରିବା ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ମୋ' ସରକାର ବାହ୍ୟ ସହାୟତାରେ ୭ ଗୋଟି ଦକ୍ଷିଣାଞ୍ଚଳ ଜିଲ୍ଲାର ୩୦ଟି ଆଦିବାସୀ ଅଧୁଷିତ ବ୍ଲକ୍‌ଗୁଡ଼ିକରେ ୪୩୦.୭୩ କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରସ୍ତାବିତ ବ୍ୟୟଅଟକଳରେ ୨୦୦୪ ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର ୨ ତାରିଖରୁ 'ଓଡ଼ିଶା ଆଦିବାସୀ ସଶକ୍ତିକରଣ ଓ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (ଓ.ଟି.ଇ.ଏଲ୍.ପି.)' ନାମକ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଶୁଭାରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି । ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଓ ଜନଜାତିମାନଙ୍କ ଉପରେ ଅତ୍ୟାଚାରର ନିରୋଧ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ସଂରକ୍ଷଣ ଅଧିନିୟମର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀକୁ ମୋ' ସରକାର ନିଶ୍ଚିତ କରାଇବେ । ଅଧିସୂଚୀତ ଅଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକରେ ଆଦିବାସୀମାନଙ୍କ ଜମିକୁ ଅଣଆଦିବାସୀମାନଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ନିଷେଧ କରାଯାଇଛି ।

୨୮. ମୋ' ସରକାର ସମନ୍ୱିତ ଶିଶୁ ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମାଧ୍ୟମରେ ଶିଶୁ, ଗର୍ଭବତୀ ମହିଳା, ପ୍ରସୂତୀ ମହିଳା, କିଶୋରୀମାନଙ୍କର ସାମୂହିକ ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିଛନ୍ତି । ଏହି ଯୋଜନାରେ ପ୍ରାୟ ୩୧ ଲକ୍ଷ ଶିଶୁ, ଗର୍ଭବତୀ ମହିଳା ଏବଂ ପ୍ରସୂତୀମାନଙ୍କୁ ସାମିଲ୍ କରାଯାଇଛି । ରାଜ୍ୟରେ ଶିଶୁମାନଙ୍କର ପୁଷ୍ଟିହୀନତା ହ୍ରାସ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସମନ୍ୱିତ

ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଉଛି । ରାଜ୍ୟର ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲାରେ ପୁଷ୍ଟିହୀନତା ଶିଶୁମାନଙ୍କର ପୁଷ୍ଟି ସାଧନ ନିମନ୍ତେ 'ଆମେଭି ପାରିବୁ' ନାମକ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଉଛି । ୧୧ରୁ ୧୮ ବର୍ଷ ବୟସ କିଶୋରୀମାନଙ୍କର ସାମୂହିକ ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ 'କିଶୋରୀ ଶକ୍ତି ଯୋଜନା'କୁ ରାଜ୍ୟର ସମସ୍ତ ୩୨୬ ଗୋଟି ସମନ୍ୱିତ ଶିଶୁ ବିକାଶ ପ୍ରକଳ୍ପରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଉଛି । କେ.ବି.କେ. ଜିଲ୍ଲାରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା ସଂଶୋଧିତ ଦୀର୍ଘମିଆଦୀ କ୍ରିୟାଭିମୁଖୀ ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ ପୁଷ୍ଟିହୀନତା, ଶିଶୁ ମୃତ୍ୟୁହାର ହ୍ରାସ ଏବଂ ଅଙ୍ଗନବାଡ଼ି କେନ୍ଦ୍ର ସ୍ଥାପନ କରାଯିବା ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯାଉଛି । ଜାତୀୟ ପୁଷ୍ଟିକର ମିଶନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଜରିଆରେ କୋରାପୁଟ ଓ କଳାହାଣ୍ଡି ଜିଲ୍ଲାର ସମସ୍ତ ବି.ପି.ଏଲ୍. ବର୍ଗର ପୁଷ୍ଟିହୀନ ପ୍ରାପ୍ତ ବୟସ୍କ କିଶୋରୀ, ଗର୍ଭବତୀ ମହିଳାଙ୍କୁ ମାସିକ ୬ କିଲୋ ହିସାବରେ ମାଗଣା ଚାଉଳ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଉଛି । ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଜରିଆରେ ୬୯,୭୦୦ ବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରାୟ ୫୧ ଲକ୍ଷ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କୁ ପ୍ରତିଦିନ ରନ୍ଧାଖାଦ୍ୟ ସହିତ ସପ୍ତାହରେ ଥରେ ଗୋଟିଏ ଅଣ୍ଡା ମଧ୍ୟ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଉଛି । ଜରୁରୀ ଖାଦ୍ୟଯୋଗାଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମାଧ୍ୟମରେ ମୋ' ସରକାର ବୃଦ୍ଧ, ଅକ୍ଷମ, ଅସହାୟ ଓ ଦୁଃସ୍ଥ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ରନ୍ଧାଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଇ ଦେଇ ଆସୁଛନ୍ତି । ରାଜ୍ୟ ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ଭତ୍ତା ଯୋଜନାରେ ମୋ' ସରକାର ପ୍ରାୟ ୬,୭୫,୦୦୦ ଜଣ ବୃଦ୍ଧ, ଅସହାୟ, କୁଷ୍ଠ ରୋଗାକ୍ରାନ୍ତ ବିକଳାଙ୍ଗ ବ୍ୟକ୍ତି ତଥା ଅସହାୟ ମହିଳାଙ୍କୁ ମାସିକ ୧୦୦ ଟଙ୍କା ହିସାବରେ ପେନ୍‌ସନ୍ ପ୍ରଦାନ କରୁଛନ୍ତି । ଜାତୀୟ ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ଭତ୍ତା ଯୋଜନା ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ଭିନ୍ନକ୍ଷମ ଭତ୍ତା ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ ଯଥାକ୍ରମେ ୪,୯୩,୪୦୦ ଏବଂ ୧,୨୫,୦୦୦ ହିତାଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ସହାୟତା ଦିଆଯାଉଛି । ଏହି ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟଭତ୍ତା ଯୋଜନା ଅନୁଯାୟୀ ସମସ୍ତ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଫଟୋ ପରିଚୟ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବା ସହିତ ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତ ସଦରମହକୁମାରେ ପ୍ରତିମାସ ୧୫ ତାରିଖ 'ଜନସେବା ଦିବସ'ରେ ପେନ୍‌ସନ୍ ବଣ୍ଟନ କରାଯାଉଛି । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଯୋଜନା ଯଥା- ଜାତୀୟ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ ଯୋଜନା, ବାଳିକା ସମୃଦ୍ଧି ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଗ୍ରୁପ୍‌ଙ୍କୁ ଏହି ସୁବିଧା ସବୁ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇ ଆସୁଛି । 'ମିଶନ ଶକ୍ତି' କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

ମାଧ୍ୟମରେ ୧,୭୬,୦୦୦ ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ରାଜ୍ୟର ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲାରେ ଗଠନ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଏହି ଗୋଷ୍ଠୀ ଦ୍ୱାରା ବିଭିନ୍ନ ଅର୍ଥନୈତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଯଥା- କିରୋସିନି ଡିଲରସିପ୍, ଶ୍ରମଭିତ୍ତିକ କାର୍ଯ୍ୟ, ମତ୍ସ୍ୟଚାଷ, କୁକୁଡ଼ା ପାଳନ ଇତ୍ୟାଦି କରାଯାଉଛି । ୧.୬ ଲକ୍ଷ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କୁ ଅଗ୍ରୀମ ଋଣ ଆକାରରେ ୩୭୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ମୋ' ସରକାର ୮୫ ଗୋଟି ଅନାଥାଶ୍ରମର ୫୬୦୦ ଅନାଥ ଶିଶୁଙ୍କର ଯତ୍ନ ନେଉଛନ୍ତି ।

୨୯. ମୋ' ସରକାର ଶ୍ରମିକ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକମାନଙ୍କ ହିତ ସାଧନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିବଦ୍ଧ । ଶିଳ୍ପ ଶ୍ରମିକ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଇ.ଏସ୍.ଆଇ. ହସ୍‌ପିଟାଲ୍ ଓ ଡିସ୍‌ପେନ୍‌ସାରୀରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଉଛି । ସାମାଜିକ ସୁରକ୍ଷା ବିଧାନ ଉପରେ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଦିଆଯାଉଛି । ଜାତୀୟ ଶିଶୁ ଶ୍ରମିକ ପ୍ରକଳ୍ପ ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ ବିପଜ୍ଜନକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଯୁକ୍ତ ଶିଶୁ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ମୁକ୍ତ କରାଯାଇ ସେମାନଙ୍କୁ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ଧନ୍ଦାମୂଳକ ତାଲିମ ଦିଆଯାଉଛି । ମୋ' ସରକାର ରାଜ୍ୟର ଯୁବଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କୁ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ଏବଂ ଅର୍ଦ୍ଧ-ସାମରିକ ବାହିନୀରେ ନିଯୁକ୍ତି ନିମନ୍ତେ ଉତ୍ସାହିତ କରୁଛନ୍ତି । ବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କରେ ଛାତ୍ର ସୂଚନା କେନ୍ଦ୍ର ଏବଂ ଆଦର୍ଶ ବୃତ୍ତିଗତ ପରାମର୍ଶ କେନ୍ଦ୍ର ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି । ରାଜ୍ୟର ଆଦିବାସୀ ଅଧ୍ୟୁଷିତ ଏବଂ ପଛୁଆ ଜିଲ୍ଲାମାନଙ୍କର ମହିଳା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ବାଳିକା ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ୨୨ ଗୋଟି ଆଦର୍ଶ ବୃତ୍ତିଗତ ପରାମର୍ଶ କେନ୍ଦ୍ର ଏବଂ ୧୨ ଗୋଟି ଛାତ୍ର ସୂଚନା କେନ୍ଦ୍ର ଖୋଲାଯାଇଛି । ଏହା ମାଧ୍ୟମରେ ଛାତ୍ରୀମାନେ ଉପକୃତ ହେଉଛନ୍ତି ।

୩୦. ମୋ' ସରକାର ଏକ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ତଥା ଲୋକାଭିମୁଖୀ ପ୍ରଶାସନ ଯୋଗାଇ ଦେବା ପାଇଁ ପ୍ରୟାସ ଜାରି ରଖିଛନ୍ତି ଏବଂ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଆପତ୍ତି ଅଭିଯୋଗ ଓ ପେନ୍‌ସନ୍ ମାମଲାର ଶୁଣାଣିଗୁଡ଼ିକର ତୁରନ୍ତ ଫଇସଲା ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଛନ୍ତି । ଏହି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ୯୫୮୯ଟି ଅଭିଯୋଗ ମାମଲା ଗ୍ରହଣ କରି ସେଗୁଡ଼ିକରେ ଫଇସଲା ନିମନ୍ତେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି । ଏହିବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ୨୧ଟି 'ଜନ ସଂପର୍କ

ଶିବିର' ବିଭିନ୍ନ ଜିଲ୍ଲାରେ ଆୟୋଜନ କରାଯାଇ ୨୬୩୩୮ ଲୋକଙ୍କୁ ଉପକୃତ କରାଯାଇପାରିଛି । ୫୪୬ ଗୋଟି ପେନ୍‌ସନ୍ ଅଭିଯୋଗ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଚାଲୁ ରହିଛି । ଉକ୍ତ ବର୍ଷରେ ୧୧୮ତମ ପେନ୍‌ସନ୍ ଅଦାଲତ କରାଯାଇ ୨୮୮ଟି ମାମଲାର ଫଇସଲା କରାଯାଇଛି । ଲୋକପାଳ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଫଳପ୍ରଦ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି । ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ରିଲିଫ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ ମାରାତ୍ମକ ରୋଗର ଚିକିତ୍ସା ନିମନ୍ତେ ଅସହାୟ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଉଛି । ୨୦୦୫-୦୬ ବର୍ଷର ଡିସେମ୍ବର ୨୦୦୫ ସୁଦ୍ଧା ୧୫୭୬ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରାୟ ୧.୪୮ କୋଟି ଟଙ୍କା ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ଏତଦ୍‌ବ୍ୟତୀତ ଅଂଶୁଘାତରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିବା ୨୨୬ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ନିକଟ ସଂପର୍କୀୟଙ୍କୁ ୨୨.୬୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଅନୁକମ୍ପାମୂଳକ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ଜାମ୍ମୁ-କାଶ୍ମୀର ରାଜ୍ୟର ଭୂକମ୍ପ ବିଧ୍ୱସ୍ତ ଅଞ୍ଚଳରେ ରିଲିଫ୍ ଏବଂ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ନିମନ୍ତେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ରିଲିଫ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ ୧ କୋଟି ଟଙ୍କାର ସହାୟତା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି ।

ପ୍ରଶାସନର ସବୁସ୍ତରରେ ଦୁର୍ନୀତି ରୋକିବା ପାଇଁ ମୋ' ସରକାର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିବଦ୍ଧ । ୨୦୦୫ ବର୍ଷରେ ପଞ୍ଜିକୃତ ହୋଇଥିବା ୨୯୧ଟି ଦୁର୍ନୀତି ମାମଲା ମଧ୍ୟରୁ ୨୩୬ ଗୋଟି ମାମଲାର ଫଇସଲା ହୋଇଛି । ଏହି ୨୩୬ ଗୋଟି ମାମଲା ମଧ୍ୟରୁ ୧୮୨ଟି ମାମଲାର ଅଭିଯୋଗ ଫର୍ଦ୍ଦ ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି । ଅଧିକାଂଶ ମାମଲାରେ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ବିଭାଗୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ମଧ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି ।

ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ ଏବଂ ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରଶାସନରେ ପ୍ରଶାସନିକ ସଂସ୍କାର ଆଣିବା ପାଇଁ ମୋ' ସରକାର 'ଓଡ଼ିଶା ମର୍ଡନାଇଜିଂ ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଇନିସିଏଟିଭ୍' (ଓ.ଏମ୍.ଜି.ଆଇ.) ନାମରେ ଏକ ନୂତନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମଧ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି ।

୩୧. ପ୍ରଶାସନକୁ ଅଧିକ ସ୍ୱଚ୍ଛ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାୟୀ କରିବା ନିମନ୍ତେ ମୋ' ସରକାର ୨୦୦୫ ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର ୧୨ ତାରିଖରୁ ରାଜ୍ୟରେ ସୂଚନା ଅଧିକାର ଅଧିନିୟମ-୨୦୦୫ ନିଷ୍ଠାପର ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରୁଛନ୍ତି । ସୂଚନା ଅଧିକାର ଅଧିନିୟମ-୨୦୦୫

ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ତଥ୍ୟ ପ୍ରଦାନ ନିମନ୍ତେ ସରକାରୀ ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକ ସରକାରଙ୍କ ୱେବ୍‌ସାଇଟ୍ ଜରିଆରେ ସୂଚନା ଯୋଗାଇ ଦେଉଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶା ସୂଚନା କମିଶନ ଗଠନ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଏହା କାର୍ଯ୍ୟାରମ୍ଭ କରିଛି ।

୩୨. ମୋ' ସରକାର ୨୦୦୬ ମସିହା ଜାନୁଆରୀ ୨୬ ତାରିଖରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜମି ସ୍ୱତ୍ତ୍ୱାଧିକାରୀ ପରିବାରମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଜମି ପାସ୍‌ବୁକ୍ ଯୋଜନା ନାମରେ ଏକ ନୂତନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ଜମି ପାସ୍‌ବୁକ୍ ଜାତି, ଆୟ, ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ, ବାସିନ୍ଦା ଏବଂ ପରିଚୟପତ୍ର ଇତ୍ୟାଦିର ପ୍ରମାଣପତ୍ର ରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ । ଚଳିତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ଅକ୍ଟୋବର ୨୦୦୫ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ଉତ୍ତମ ଜମି ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ମୋ' ସରକାର 'ବସୁନ୍ଧରା' ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ ରାଜ୍ୟର ୧୪,୫୮୮ଟି ଭୂମିହୀନ ପରିବାରଙ୍କୁ ଜମି ଆବଣ୍ଟନ କରିଛନ୍ତି । ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ୬୮୨୭ ଜଣ ଅନୁସୂଚୀତ ଜନଜାତିର ପରିବାର ଏବଂ ୩୨୩୪ ଜଣ ଅନୁସୂଚୀତ ଜାତି ପରିବାରର ଅଟନ୍ତି । ୨୦୦୫-୦୬ ବର୍ଷଠାରୁ ୨୦୦୭-୦୮ ଏହି ୩ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଉକ୍ତ ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ ୨,୪୯,୩୩୪ ଭୂମିହୀନ ପରିବାରଙ୍କୁ ଜମି ଯୋଗାଇ ଦେବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ରହିଛି । ମୋ' ସରକାର ୨୦୦୬-୦୭ ବର୍ଷରୁ ରାଜସ୍ୱ ପ୍ରଶାସନକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ପାଇଁ ୫୧୫ କୋଟି ଟଙ୍କା ବାହ୍ୟ ସହାୟତାରେ ଏକ ବ୍ୟାପକ ଯୋଜନା ହାତକୁ ନେଇଛନ୍ତି । ରାଜ୍ୟର ୧୭୧ଟି ତହସିଲ୍ ମଧ୍ୟରୁ ୧୫୭ଟି ତହସିଲ୍‌କୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ କମ୍ପ୍ୟୁଟରୀକରଣ କରାଯାଇଛି । ସମାଜର ଦୁର୍ବଳ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକମାନଙ୍କ ଆର୍ଥିକ ଉନ୍ନତି ଏବଂ କୃଷି ଉତ୍ପାଦନ ଅଭିବୃଦ୍ଧିକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ରଖି ଭୂମିହୀନ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ୧ ଏକର ଲେଖାଏଁ ସରକାରୀ ଜମି ବିନା ସଲାମୀରେ ବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଛି । ୨୦୦୪-୦୫ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ୧୦୫୩ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଓ ୨୯୫୪ ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ପରିବାରଙ୍କୁ ମିଶାଇ ସମୁଦାୟ ୬୦୭୫ଟି ଭୂମିହୀନ ପରିବାରଙ୍କୁ ୫୦୩୩ ଏକର ସରକାରୀ ଜମି ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି । ୨୦୦୫-୦୬ ବର୍ଷର ୨୦୦୫ ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର ମାସ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ୭୦୦ ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଓ ୨୪୬ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି

ଭୂମିହୀନ ପରିବାରଙ୍କୁ ମିଶାଇ ସମୁଦାୟ ୧୫୯୨ଟି ଭୂମିହୀନ ପରିବାରଙ୍କୁ ୧୫୫୩ ଏକର ସରକାରୀ ଜମି ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି । ଆଗାମୀ ବର୍ଷରେ ମୋ' ସରକାର ବଳକା ଭୂଦାନ ଜମିର ବଣ୍ଟନ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିଛନ୍ତି ।

ମୋ' ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରଚଳିତ ପୁନର୍ବାସ ଓ ଥଇଥାନ ନୀତି ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିସ୍ଥାପିତ ପରିବାରର ଜଣେ ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ଶିଳ୍ପ କିମ୍ବା ଏହାର ଆନୁଷଙ୍ଗିକ ସଂସ୍ଥାରେ ନିଯୁକ୍ତି ଦେବା ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଉଛି । ବିସ୍ଥାପିତ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ଚାକିରି ଯୋଗାଇ ଦେବା ସମ୍ଭବ ନହେଲେ କମ୍ପାନୀର ସହାବସ୍ଥାନରେ ଦୋକାନ, ସେବା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଅଥବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଧନ୍ଦା ମାଧ୍ୟମରେ ଆତ୍ମନିଯୁକ୍ତିର ସୁବିଧା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବ । ପୁନର୍ବାସ ଓ ପୁନଃଥଇଥାନ କଲୋନୀରେ ରାସ୍ତା, ଗୋଷ୍ଠୀ କେନ୍ଦ୍ର, ସ୍କୁଲ ଗୃହ, ପାନୀୟ ଜଳ ଓ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବ । ଯେଉଁ ବିସ୍ଥାପିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକ ପୁନର୍ବାସ କଲୋନୀରେ ନରହି ନିଜ ଉଦ୍ୟମରେ ଅନ୍ୟତ୍ର ରହିବାକୁ ଚାହିଁବେ ସେମାନଙ୍କର ପୁନର୍ବାସ ପାଇଁ ୫୦,୦୦୦ ଟଙ୍କାର ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ପୁନଶ୍ଚ ବିସ୍ଥାପିତ ପରିବାରର ମନୋନୀତ ସଭ୍ୟଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ନିମନ୍ତେ କୌଶଳ ଆହରଣ କରିବାକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ତାଲିମ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଛି । ମୁଁ ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ସୂଚାଇ ଦେଇଛି ଯେ, ମୋ' ସରକାର ପ୍ରଚଳିତ ନୀତିର ଅନୁଧ୍ୟାନ କରି ବ୍ୟାପକ ପରାମର୍ଶକ୍ରମେ ଏକ ବିସ୍ତୃତ ନୀତି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସୁପାରିଶ କରିବା ପାଇଁ କେତେଜଣ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ନେଇ ଏକ କମିଟି ଗଠନ କରିଛନ୍ତି ।

୩୩. ମୋ' ସରକାରଙ୍କର ଘୋଷିତ ନୀତି ଲୋକମାନଙ୍କୁ ମଦ୍ୟପାନରୁ ନିବର୍ତ୍ତାଇବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ବିଶିଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷ, ବେସରକାରୀ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ସଂସ୍ଥା ଓ ବିଭିନ୍ନ ବର୍ଗର ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଆପତ୍ତି ଅଭିଯୋଗକୁ ବିଚାର କରି ସରକାର ରାଜ୍ୟରେ ଆଉ ନୂତନ ମଦଦୋକାନ ଖୋଲିବା ଉପରେ ନିଷେଧାଜ୍ଞା ଜାରି କରିଛନ୍ତି । ଅବକାରୀ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଦୃଢ଼ୀଭୂତ କରାଯାଇଛି । ଚଳିତବର୍ଷର ପ୍ରଥମ ୬ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ୧୫,୩୭୬ଟି ମାମଲା ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ୭,୭୬୭ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଗିରଫ କରାଯାଇଛି । ସନ୍ଦେହପୂର୍ଣ୍ଣ

ବେଆଇନ ମଦରନ୍ଧା ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ତୀକ୍ଷ୍ଣଦୃଷ୍ଟି ରଖିବା ଏବଂ ଅପମିଶ୍ରିତ ମଦ କାରବାରକୁ ଦମନ କରିବା ପାଇଁ ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରଶାସନକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି । ଅପରାଧକାରୀମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଅବକାରୀ ଆଇନକୁ ଅଧିକ କଠୋର କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏକ ନୂତନ ଓଡ଼ିଶା ଅବକାରୀ ବିଲ୍-୨୦୦୫କୁ ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନସଭାରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି ।

୩୪. ସମସ୍ତଙ୍କୁ ନ୍ୟାୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ମୋ' ସରକାର ରାଜ୍ୟରେ ପର୍ଯ୍ୟାୟକ୍ରମେ ୮ଟି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଜଜ୍ (ଭିଜିଲାନ୍ସ) କୋର୍ଟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । କଟକ ଏବଂ ବାଲେଶ୍ୱରରେ ୨ଟି କୋର୍ଟ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ଖୋଲାଯିବ । ରାଜ୍ୟରେ ୪୪୬ଟି ଲୋକ ଅଦାଲତ ଆୟୋଜନ କରାଯାଇ ପ୍ରାୟ ୯୧,୦୦୦ଟି ମାମଲାର ଫଇସଲା କରାଯିବା ସଂଗେସଂଗେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ତୁରନ୍ତ ନ୍ୟାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ହରିଜନ, ଆଦିବାସୀ, ମହିଳା, ଶିଶୁ, ଅଟକଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଓ ସମାଜର ଦୁର୍ବଳ ଶ୍ରେଣୀର ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଆଇନ୍ ସହାୟତା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଉଛି । ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ଓ ଆଦିବାସୀ ଅଧ୍ୟୁଷିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆଇନ୍ ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ ଆଇନ୍ ସଚେତନତା ଶିବିରମାନ ଆୟୋଜନ କରାଯାଇଛି । ପୁରୀସ୍ଥିତ ପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ମନ୍ଦିରର ସର୍ବାଙ୍ଗୀନ ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ମୋ' ସରକାର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି । ପ୍ରଶାସନର ଦୃଢ଼ୀକରଣ ନିମନ୍ତେ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର ଆଇନ୍‌କୁ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଛି । କମିଶନର ପାହ୍ୟାର ଜଣେ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ମନ୍ଦିର ପ୍ରଶାସନର ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରଶାସକ ଭାବେ ଅବସ୍ଥାପିତ କରାଯାଇଛି । ଓ୍ୱାକଫ ସହିତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଧର୍ମାନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକୁ ସାହାଯ୍ୟ ସହଯୋଗ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଉଛି ।

୩୫. ୨୦୦୫-୦୬ ବର୍ଷରେ ବାମପନ୍ଥୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ିଶାର ଦକ୍ଷିଣାଞ୍ଚଳ, ପଶ୍ଚିମାଞ୍ଚଳ ଏବଂ ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳରେ କେତେକ ଉଗ୍ରବାଦୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମବ୍ୟତୀତ ରାଜ୍ୟରେ ଆଇନ ଶୃଙ୍ଖଳା ପରିସ୍ଥିତି ମୋଟାମୋଟି ଭାବେ ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା । କଳିଙ୍ଗନଗର ଘଟଣା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିଛି ଏବଂ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ବାତାବରଣ ଫେରି ଆସୁଛି ।

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଜଣେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଘଟଣାର ବିଚାର ବିଭାଗୀୟ ତଦନ୍ତ କରାଯିବା ନିମନ୍ତେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି । ବିଭିନ୍ନ ଦଳର ନେତା, ଯୁବ ସଂଗଠନ, ଛାତ୍ର ସଂଗଠନ, ଶ୍ରମିକ ୟୁନିୟନ୍ ପ୍ରଭୃତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଧାରଣା, ରେଳରୋକୋ, ରାସ୍ତାରୋକୋ ଆଦି ଆନ୍ଦୋଳନାତ୍ମକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ କରାଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ କୌଣସି ଅପ୍ରୀତିକର ଘଟଣା ଘଟିନାହିଁ । ଏହି ସମୟରେ ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକ ସଦ୍‌ଭାବ ବଜାୟ ରହିଛି । ଆନନ୍ଦଉଲ୍ଲାସ ମଧ୍ୟରେ ପାରମ୍ପରିକ ପର୍ବପର୍ବାଣି ପାଳିତ ହୋଇଛି । ନରହତ୍ୟା ଏବଂ ଯୌତୁକ ସମ୍ପର୍କିତ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଭାବେ ହ୍ରାସ ପାଇଛି । ଆଧୁନିକ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ଯୋଗାଣ ଏବଂ ବହୁଳ ଭାବେ ଆବାସିକ ଓ ଅଣଆବାସିକ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ସହିତ ପୋଲିସ୍ ବାହିନୀର ଦ୍ରୁତ ଆଧୁନିକୀକରଣ କରାଯାଉଛି । ୨୦୦୦-୨୦୦୫ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ୨୩୫.୬୨ କୋଟି ଟଙ୍କା ଅନୁଦାନ ବ୍ୟୟ କରାଯାଇଛି । ରାଜ୍ୟ ଫୋରେନ୍‌ସିକ୍ ସାଇନ୍ସ ଲାବରଟୋରୀକୁ ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଦ୍ୱାରା ଆଧୁନିକୀକରଣ କରାଯାଇଛି । ୨୦୦୫ ବର୍ଷରେ ୯ଟି ଫାଣ୍ଡି, ୯ଟି ଥାନା, ୪ଟି ରାଜ୍ୟ ପୋଲିସ୍ ଏକାଡେମୀ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ, ୨ଟି ରିଜର୍ଭ ପୋଲିସ୍ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ, ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଗୋଇନ୍ଦା ବିଭାଗ, (ପ୍ରଥମ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ମହଲା) ୧ଟି ଟ୍ରାଫିକ୍ ଟାୱାର୍, ୨ଟି ଏସ୍.ଏଫ୍.ଏସ୍.ଏଲ୍. ଓ ସନ୍ଧାନୀ କୁକୁର ପ୍ରଜନନ କେନ୍ଦ୍ର ଏବଂ ୨୮୬ଟି ସରକାରୀ ବାସଗୃହ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଛି । ଉପଯୁକ୍ତ ନ୍ୟାୟ ପ୍ରଦାନକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ରାଜ୍ୟ ସରକାର ୨୦୦୫ ମସିହାରେ ୧୭ଟି ଫାଷ୍ଟଟ୍ରାକ୍ କୋର୍ଟ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ କରିଛନ୍ତି । ସୁତରାଂ ତୃଣମୂଳ ସ୍ତରରେ ନ୍ୟାୟ ପହଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ସରକାର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିବଦ୍ଧ । ଓଡ଼ିଶା ଅଗ୍ନିଶମ ସେବା ଏକ ସାଧାରଣ ଉପଯୋଗୀ ସେବା, ଯିଏକି ଅଗ୍ନିବିପ୍ଲାତ ଓ ପ୍ରାକୃତିକ ବିପର୍ଯ୍ୟୟଗୁଡ଼ିକରୁ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଧନଜୀବନ ରକ୍ଷା କରିବାରେ ଅଭୂତପୂର୍ବ ସେବା ଯୋଗାଇ ଦେଉଛି । ଚଳିତବର୍ଷ ୧୪ଟି ଅଗ୍ନିଶମ ସେବା କେନ୍ଦ୍ର ଗୃହ ଓ ଅଗ୍ନିଶମ ସେବାର କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ୧୧ଟି ବାସଗୃହ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଛି । କାରାଗାର ଭିତ୍ତିଭୂମିର ଆଧୁନିକୀକରଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ସଫଳତା ହାସଲ କରାଯାଇଛି ଏବଂ କାରାଗାର ଅନ୍ତେବାସୀମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ତମ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ଓ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା

କରାଯାଇଛି । ରାଜ୍ୟର ପୂର୍ବତନ ସୈନିକ, ଯୁଦ୍ଧରେ ମୃତ ସୈନିକଙ୍କ ବିଧବା ପତ୍ନୀ, ଅକ୍ଷମ ପୂର୍ବତନ ସୈନିକ ଏବଂ ମୃତ ସୈନିକମାନଙ୍କ ପରିବାରର କଲ୍ୟାଣ ଓ ପୁନଃଥଇଥାନ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସୈନିକ ବୋର୍ଡ଼ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛି ।

୩୬. ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଭାଗର କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ ସମ୍ପର୍କରେ ପୁଙ୍ଖାନୁପୁଙ୍ଖ ଭାବେ ଆଲୋଚନା ନକରି ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଭିତ୍ତିରେ ମୋ' ସରକାରଙ୍କ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ ସମ୍ପର୍କରେ ସୂଚନା ଦେବା ପାଇଁ ଏହା ମୋତେ ସୁଯୋଗ ଆଣି ଦେଇଛି । ଯାହା ହେଉ ଏହା ମୁଁ ସୂଚାଇ ଦେବାକୁ ଚାହେଁ ଯେ ମୋ' ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରତିଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ଏସବୁକୁ ସମାନ ଭାବେ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଦିଆଯିବା ଉଚିତ । ମୋ' ସରକାର ରାଜ୍ୟର ଜନସାଧାରଣଙ୍କ କଲ୍ୟାଣ ସାଧନ ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିବା ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏବଂ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ନିମନ୍ତେ କଠିନ ପ୍ରୟାସ ଜାରି ରଖିଛନ୍ତି । ଏହିସବୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ରାଜ୍ୟର ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି, ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି, ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ, ପଛୁଆବର୍ଗ, କୃଷକ, ମହିଳା, ବେକାର ଯୁବଗୋଷ୍ଠୀ ତଥା ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ କଲ୍ୟାଣ ସାଧନ ନିମନ୍ତେ ଉତ୍ସର୍ଗୀକୃତ । ମୋ' ସରକାର ସମାଜର ଦୁର୍ବଳ ଶ୍ରେଣୀର ଉନ୍ନତ ଜୀବନଯାପନ ପାଇଁ ଏହିସବୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ନିରନ୍ତର ଜାରି ରଖିବ । ମୋ' ସରକାରଙ୍କର ପ୍ରଗତିଶୀଳ ଓ ଅଗ୍ରଣୀନୀତି ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ଏହି ପବିତ୍ର ଗୃହର ମାନ୍ୟବର ସଦସ୍ୟବୃନ୍ଦ ସେମାନଙ୍କର ପୂର୍ଣ୍ଣ ସହଯୋଗ ଏବଂ ସମର୍ଥନ ଯୋଗାଇ ଦେବେ ବୋଲି ମୁଁ ଆଶା କରୁଛି ।

ଆପଣମାନଙ୍କ ବିଚାର ଆଲୋଚନାର ମୁଁ ସଫଳତା କାମନା କରୁଛି ।

ଜୟହିନ୍ଦ୍

■ ■ ■ ■ ■